

Sir Simpson tárgyalásai a zsidókkal és az arabokkal

Barlassina biborost, aki az arabokat a zsidók ellen uszította, nyugalomba küldte a Szentszék

Fellinger püspököt hasonló okok miatt visszahívják Jeruzsálemből

A palesztinai cionisták a Brit Sálom hiveinek a Cionista Világszervezetből való kizárását követelik

Jeruzsálem, június 4. Palesztina klacionistái az elmúlt héten konferenciát tartottak, amelyen a cionista világszervezet ekzekutívja részéről megjelentek: Kish ezredes és Meir-Berlin rabbi. A konferencia beható tárgyalások után a következő határozatokat hozta:

1. Haladéktalanul egybehívandó egy rendkívüli cionista kongresszus, ugyancsak a Jewish Agency nagytanácsa.

2. A Jeruzsálemi, londoni és genfi cionista politikai apparátust ugyancsak haladéktalanul meg kell erősíteni.

3. A Brith Shalom híveit fel kell szólítani, hogy úgy a cionista ekzekutívából, valamint a Jewish Agency végrehajtó bizottságából lépjenek ki. A Brith Shalom frakcióhoz tartozó tisztviselőket el kell boicótni, mert a Brith Shalom munkássága sérti a nemzeti fegyelmet.

4. Össze kell hívni haladéktalanul a kongresszusi törvényeseket, amely határozzon a Brith Shalom híveinek a cionista világszervezetből való kizárására; felelt.

A konferencia a maga részéről elhatározta, hogy a Brith Shalom híveit kivétel nélkül kizárja a klacionisták palesztinai szervezeteiből. A határozat Palesztinában nem jött váratlanul. Az ország zsidóságának túlnyomó része már régóta felháborodással nézte ennek a frakciónak egységbontó munkáját.

Sir Simpson Palesztina ipari üzemében

Tel-Aviv, június 4. Sir John Hope Simpson, az angol kormány Palesztinába küldött vizsgálóbiztosa Tel-Aviv helyettes polgármesterének, Rokeachnak és az Anglo-Palesztine bank igazgatójának, Hofiennek társaságában meglátogatta a város különböző ipari vállalkozásait, a szilikát és cementműveket, a bórdsz-műúru műhelyeket, a „Hapoel Hazair” nyomdáját, a „Lodzia” nevű kötőgyárat, a Ruthenberg-féle műveket és egy nemrég alapított butorgyárat. Ezután Sir John Simpson a „Tenuba” nevű szövetkezeti tejszernakban reggelizett. A kormánybiztos nagy érdeklődést tanúsított a különböző közigazgatási munkák és intézetek iránt, különösen érdekeltek a munkaházak építkezésére alakult hitelintézet teljesítményei, esodalkozásának adott kifejezést a kulturumunka fölött, amelyet a zsidó könyvkiadó végeztek az utóbbi években. Görögországon kívül, ahol egészen szokatlannak és rendkívüli reneszánszát éli a hazai kultúra, sehol nem tapasztalható olyan érdeklődés könyvek iránt, mint a palesztinai zsidók között. Kisérői előtt kijelentette, hogy minden ipari megmozdulásról tudomást akar venni és arra kérte az urakat, hogy kísérjék őt kisebb üzemekbe is.

Jaffában a kerületi kormányzó irodájában Sir John Hope Simpson arab notabilitásokkal találkozott, akik a kormánybiztos elé terjesztették gazdasági és politikai természetű kívánságukat. Sir John kijelentette, hogy sem a palesztinai parlament ügye, sem pedig politikai problémák nem tartoznak munkakörébe.

Az arabok hamis statisztikái

Az arab notabilitások tudomásul vették Sir John Simpson választát és eltávolították a kerületi kormányzó hivatalából. A hivatalban visszamaradt azonban az arab „Palestin” nevű újság szerkesztője, Issa Elissa, aki közölte Sir John Simpsonnal, hogy Jaffában ezidőszent 5000, Jeruzsálemben pedig 1500 arab munkanélküli él, amiből persze egy szó sem igaz. Elmondotta továbbá, hogy Palesztinában 11 millió dunam föld áll megművelés alatt, ebből 900 ezer dunamot zsidók művelnek. Eszerint minden arab családra átlag 109 dunam esik, vagyis körülbelül fele anak, amire egy-egy családnak szüksége van. A fellahok 20 százaléka, — ugymond — földnélküli.

Egy másik alkalommal az arab előkelőségek Sir John Simpson előtt követelték, hogy a kormány tiltsa el a földeknek nemarabok számára való eladását, követelték továbbá az intenzív gazdálkodás bevezetését, amely lehetővé tenné, hogy az arabok 20—25 dunam jól öntözött

földhöz jussanak. Ehhez azonban szükség volna egy mezőgazdasági bank felállítására, amely tíz éves kölcsönöket folyósítana.

Az arab ekzekutív egyébként Selim Farah nevű tagját bizta meg azzal, hogy Sir John Hope Simpsont kísérje utjain és informálja őt az arab mezőgazdasági problémákról.

A revizionisták Simpson misz szójára ellen

Jeruzsálem, június 4. A palesztinai revizionisták vezetői átiratot intéztek a Vaad Leumihez, amelyben kijelentik, hogy nincsenek abban a helyzetben, hogy Sir John Hope Simpson angol kormánybiztos munkálatait támogassák. Az együttműködést a revizionisták csak a Nagybritánia által vállalt nemzetközi kötelezettségek alapján tudják elképzelni. Simpson missziója azonban a Shaw-bizottság ajánlásainak eredménye, úgy, hogy a zsidók joggal bizalmatlanok Simpson munkája iránt. Egyénileg, — mondja az átirat — semmiféle ellenszenvvel nem viseltetünk Sir John Simpson iránt és más körülmények között idejövételét bizonyára lelkesedéssel fogadtuk volna. Amikor pedig elhárítottuk magunktól, hogy résztvegyünk a kormánybiztos kutató munkálataiban, világosan és határozottan megállapítjuk, hogy Sir John Simpson missziója a zsidó nemzeti ottlón alapjai ellen irányulnak.

A Szentfal bizottság

Jeruzsálem, június 4. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint az angol kormány által javasolt és a népszavazási tanács által is elfogadott bizottság, amelynek feladata lesz megállapítani a zsidóknak és araboknak a Szentfalhoz

Elhelyezték a 139-ik koporsót a Habsburgok sirboltjában

Bécs, június 4. Ma, hétfőn helyezték nyugalomra a vérmérgezésben elhunyt fiatal Rainer Károly főherceget, aki az összeomlás óta, Bécsben, mint filmszállító kerékpáros küldőre kereste meg kenyerét. Rainer Károly, Lipót Szalvator főhercegnek, az osztrák-magyar túrzárség Spanyolországba emigrált egykori főfelügyelőjének fia, a Napoleonnéle briliánsnyakék megkísérelt elutalajdonítása miatt Amerikába vad alá helyezett Lipót főherceg öccse, a Habs-

burgok sirboltjának 139-ik lakója. Érdekes, hogy Zita excsászárnő, aki, mint a család jelenlegi feje a bécsi kapucinusok templomában levő sirbolt felett rendelkezik, csupán a főherceg ideiglenes elhelyezéséhez adta hozzájárulását. Ennek valószínűleg az az oka, hogy Rainer Károly letette az esküt a köztársaságra és polgáremberként élt fiatal feleségével.

A temetés a régi ceremóniak szerint, azonban igen szűk körben ment végbe.

tem tapasztalatait, boldogan állapíthatom meg, hogy valláson kívül nincs filozófiám, nem is volt.

— Nemetszág épp úgy, mint a többi nemzet, amely egymással hadakozott, hitt Istentben. Hogy történt mégis, hogy Németország vesztette el a háborút?

— A volt császár összevont szemöldökkel néhány pillanatig elgondolkozott:

— Mert nem hallgattunk mindenben Istenre, mert nem volt elég lelkiérünk elviselni nagyobb megpróbáltatásokat és mert nem vállaltuk azt a kockázatot, hogy kötelességünket végig teljesítsük. Amikor 1924 telén meglátogattam Hindenburgot, aki akkor a keleti hadak főparancsnoka volt, megkérdeztem tőle: mit tehetünk? Hindenburg erre így válaszolt: „Ha a harc ember ellen megy, bizonyára megnyerjük a háborút. Mert mi olyanok vagyunk, hogy egy ember kettőt is legyőz. Sőt hár-

Vilmos excsászár nyilatkozik arról, hogy miért vesztette el Németország a háborút

A nép elvesztette istenben való bizodalját

Berlin, június 4. A német lapok amerikai újságok nyomán egy intervjút közölnek amelyet a németek volt császára, II. Vilmos, adott Doornban egy amerikai újságírónak. Az újságíró amerikai közvetlenséggel ezzel a kérdéssel vezette be a beszélgetést:

— Mondja, felség, még mindig nyomott hangulatban érzi magát? És ha nem, mi az oka, hogy mégis beletörött a változhatatlanba?

— Két dolognak köszönhetem, hogy száműzetésemben meg tudtam tartani lelki egyensúlyomat: kötelességérzetemnek és humoromnak.

— Milyen világnézetet vall, felség uram? Van meghatározott filozófiája?

— Nincs! Plátó volt az, aki az eszményi államból ki akarta zárni a költőket. En viszont a filozófusokat zárnam ki, akik az emberi lelket emberietlen szillogizmusokkal gyötrik. Ma hetvenegy éves vagyok és ha visszagondolok fiatal koromra és ha visszaidézem éle-

FIGYELEM!

Megérkezett a Dréher Haggenmacher

Korona-sör
ala Pilsen

Naponta friss csapolás a

„FLORIDA”-kerthen

mat is. Ha négyen-ötven lesznek egy német ellen, akkor én megteszem a magamét és Isten segítségével megverem őket”. Látja — mondtam Hindenburgnak — ezt nevezem hűségnek! Később azonban a viszony megváltozott, mert huszan jöttek egy ellen, nem ötven, vagy hatvan. De én azt mondom, hogy így is ki tudunk volna tartani, ha Istenhez hűségesek maradtunk volna. Egy talpig ember Istennel a szívében csodákat tud művelni. Nem az emberi logikában kellett volna bízunk, hanem Istentben. Nem is ellenségeink javaslataiban — a wilsoni tízenegypontban.

— Felséges uram — mondtotta az újságíró — önnek mindig ez volt a világnélete?

— Mindig. Én e szó mellett: „Isten” nevelkedtem fel. Atyám felolvasgatott nekünk, gyermekeinknek, részleteket a Bibliából. Később minden reggel imát mondtam és néhány verset a Bibliából. És valahányszor magambamerülve megkérdeztem önmagamtól, vajjon eslekedeteim összhangban vannak-e Istennel, úgy éreztem, hogy ezt a kérdést egyben lelkiismeretemhez is intéztem. Mert a lelkiismeret szava Istennek a szava.

— De felséges uram! Ha Isten inspirálta hosszú éveken át minden eslekedetét, miért büntette őt trónja elvesztésével?

— Az én sorsom megpróbáltatás, amit Isten reám hártott. De nem teszek úgy, mint Hiob, aki káromolta Istent és meghalt. En alázattal vállalom sorsomat. Ahelyett, hogy egy népet kormányoznék, most virágaimat ápolom, de ugyanazzal a lelkiismeretességgel.

— Nem sajnálja, felség, hogy a multak fénye eltűnt?

— Isten saját fiának feje köré is töviskoszorút övezett. Miért követeljek én rózsakoszorút, vagy eszszári koronát? Lelkiismeretem nyugodt, tudom, nem követtem el rosszat. Amikor a trónon ültem, gondolatban a világgal foglalkoztam, itt Doornban pedig egyedül vagyok gondolataimmal és Istenemmel.

— Szeretné felséged felcserélni a trónt egy templomi szószékkel?

— Teológiai babérokra nem vágyom. Egy időben Poroszország protestáns egyházának feje voltam. Isten akarata, hogy ez most így van. Lehet, hogy itt Doornban nagyobb szolgálatokat teszek az emberiségnek, mintha német császár lennék.

— Boldognak érzi magát, felséges uram?

— Életemben sok boldog órát éltem át. Súlyosabban két alkalommal éreztem a sors csapásait, de két asszonynak nemes vigasza: Augustza Viktória és Hermin jószágos szavai mindig behegesztették sebeimet. Igaz, ritkán zuhant le ember olyan magasról, mint én. De nem akarok perlekedni Istennel.

— Nem hajlamos felséged az okkultizmusra? Ilyen élet mellett, mint amilyent Doornban folytat, az ember buskomorra válik.

— Nem. Szívemben derű él és sokat gondolok Istenre.

— Milyen szórakozást nyújt még önnek az élet, felség?

— Igen sokat. Örülni tudok egy jó elbeszélésnek, egy jó könyvnek, ami a kezembe kerül, örülni tudok kerti munkának, sőt a favágásnak is, amelyet mindennap pontosan elvégzek. Nagyon örülök egy ebédnek, amit kevés vízzel felhígított borral szoktam elfogyasztani.

Elismert és bebizonyított a legmegbízhatóbb teljes garanciát nyújt. Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszertárban.

Nem vesz a jelenleg

amely gyáros

Megszün

Bucuresti-Bukar Fischer Tivadar Felkereste Maniu nek kifejtette a s intézkedéseit. Rá bír a fűszerkeresl évszázados szoká Madgearu szeszte akarja fosztani ő kimérés jogától. E kőt, hogy egy ebb a korcsmatulajdo respektálásának il maga befolyását, meg is igért.

Ezalatt a kam szesztörvény szak törvény ama para szatások korlát meg akarja szünt ler képviselő kért vaslatot terjesztet taná továbbra is rési jogot. Ezt a kamara többsége

A jele delyek

Annál a pragra vény életbelépteté vesz italmrésit en gét megszűnteti. E ra módosító javas kimondja, hogy a sok nem vesztik lyüket és csak a utján a községek engedélyt.

Madgearu pénzi rult ehhez az fr kamara meg is sz tás rendkívül nag lyi korcsmatulajdo akiket az a veszél szesztörvény megs holnapra elvesztik a községek árlejtés zök szerepelhetnek zett jogok érvényf az ezután megírú lyeke fognak a kiírni.

A többi szakas utánban szavazta 130 szavazattal 11 is megszavazták a

A szesztörvény ment simán. A kívül nagy izgalommal az összes gyárosok, a szesz rök, a szilva- és a legtöbbször egy érdekeik, kivétel mely elkeseredés vényjavaslat meg javaslatnak siker az egymással érd lek közül egyik vele.

A szes zárni

A szeszgyároso relmezték a java a tervezet vitája rosszabb helyzet gyárosok, mert G lat előadója min gadott arra, hogy nyok betérjesztés sok rovasára és döntson. Ertesülé gyárosok nagygy hívni, amelyen ti vényjavaslat me fogják szögezni, ogisztenciájukba és éppen ezért kártérítési perrel az államot.

Kétsz tetett

Ugyanilyen sze lyik a szilvatern ma délelőtt a ka delegációval tilt

Nem veszik el az italmérési engedélyét a jelenlegi korcsmatulajdonosoknak

Megszavazták a szesztörvényt, amely ellen egyformán tiltakoznak a szeszgyárosok, italmérők és gyümölcsstermelők

A szeszgyárosok tiltakozásképpen be akarják zárni üzemeiket A szilvatermelők 200 tagu tiltakozó küldöttségét csendőrök zavarták el a kamara palotája előtt

Megszüntetik a korlátozott italmérési jogokat

Bucaresti-Bukarest, június 4. Dr. Fischer Tivadar képviselő ma délelőtt felkereste Maniu miniszterelnököt, akinek kifejtette a szesztörvény sérelmes intézkedéseit. Rámutatott arra, hogy bár a füszerkereskedők italmérési joga évszázados szokásokban gyökeredzik, Madgearu szesztörvénye mégis meg akarja fosztani őket a poharankénti italmérés jogától. Kérte a miniszterelnököt, hogy ugy ebben a kérdésben, mint a korcsmatulajdonosok szerzett jogai respektálásának ügyében vesse latba a maga befolyását, amit a miniszterelnök meg is ígért.

Ezalatt a kamarában folytatták a szesztörvény szakaszonkénti vitáját. A törvény ama paragrafusánál, amely a szatósok korlátozott italmérési jogát meg akarja szüntetni, Hegedüs és Wilber képviselő kért szót és módosító javaslatot terjesztettek be, amely fentartaná továbbra is a korlátozott italmérési jogot. Ezt a javaslatot azonban a kamara többsége elvetette.

A jelenlegi italmérési engedélyek megmaradnak

Annál a paragrafusnál, amely a törvény életbeléptetésének napján az összes italmérési engedélyek érvényességét megszünteti, Hegedüs képviselő újra módosító javaslatot nyújt be, amely kimondja, hogy a jelenlegi tulajdonosok nem vesztik el italmérési engedélyüket és csak a jövőben kell pályázat útján a községekől kérni az italmérési engedélyt.

Madgearu pénzügyminiszter hozzájárult ehhez az indítványhoz és azt a kamara meg is szavazta. Ez a módosító rendkívül nagy jelentőségű az érdekelt korcsmatulajdonosok szempontjából, akiket az a veszély fenyegetett, hogy a szesztörvény megszavazása után márhelnapra elvesztik egzisztenciájukat és a községek árlejtéseim csak mint pályázók szerepelhetnek. Így azonban a szerzett jogok érvényben maradnak és csak az ezután megüritülő italmérési engedélyekre fognak a községek pályázatot kiírni.

A többi szakaszokat gyors egymásutánban szavazta meg a kamara, végül 130 szavazattal 11 ellenében részleteiben is megszavazták a szesztörvényt.

A szesztörvény megszavazása nem ment simán. A törvény vitáját rendkívül nagy izgalommal kísérték figyelemmel az összes érdekeltek, a szeszgyárosok, a szeszkereskedők, az italmérők, a szilva- és bortermelők, akiknek a legtöbbször egymással ellentétesek az érdekeik, kivétel nélkül mindannyian mely elkeseredéssel fogadták a törvényjavaslat megszavazását. Ennek a javaslatnak sikerült elérnie azt, hogy az egymással érdekellentétben álló felek közül egyik sem volt megelégedve vele.

A szeszgyárosok be akarják zárni üzemeiket

A szeszgyárosok kezdettől fogva sérelmeztek a javaslatnak több pontját, a tervezet vitája során azonban még rosszabb helyzetbe kerültek a szeszgyárosok, mert Ghelmegeanu a javaslat előadója minden alkalmat megragadott arra, hogy a módosító indítványok betérjesztése során a szeszgyárosok rovására és a bortermelők javára döntsön. Ertesüléseink szerint a szeszgyárosok nagygyűlést akarnak összehívni, amelyen tiltakozni fognak a törvényjavaslat megszavazása miatt, le fogják szögezni, hogy ez a törvény egzisztenciájukban támadja meg őket és éppen ezért üzemeiket bezárják a kártérítési perrel fogják megtámadni az államot.

Kétszáz szilvatermelő tüntetett a kamara előtt

Ugyanígyen szélsőséges agitáció folyik a szilvatermelők körében is, akik ma délelőtt a kamara előtt 200 tagu delegációval tiltakoztak a javaslat

megszavazása ellen. A szilvatermelők deputációja hatalmas lármát csapott a kamara előtt, úgy hogy a folyosóról több képviselő szaladt ki riadtan az udvarra, akik kapacitálni igyekeztek

a szilvatermelőket arra, hogy hagyják fel agitációjukat és azzal biztatták őket, hogy a javaslat szakaszonkénti vitájánál módot fognak találni sérelmeik orvoslására. Kijött a delegá-

A Népszövetség mandátum-bizottsága megkezdte a palesztinai zavargások vizsgálatát

Genf, június 4. Husz nemzetközi szervezet részvételével nemzetközi gazdasági konferencia kezdődött tegnap Genfben, amelyen európai aktuális gazdasági kérdéseket tárgyalnak és megvitatják a válmegverszüneti egyezmény létrejötté nyomán kialakuló gazdasági helyzetet.

Tegnap összeült rendkívüli ülészkara a Népszövetség mandátumbizottsága is s megkezdte a palesztinai zavargások ügyének vizsgálatát azon jelentés alapján, amelyet ebben az ügyben Angliának a Népszövetséghez betérjesztett. A palesztinai összes problémák feletti állás-

cióhoz Pop-Csicsó elnök is, aki arra kérte őket, válasszanak egy háromtagu bizottságot, amely adja elő Madgearu pénzügyminiszternek a szilvatermelők sérelmeit. A szilvatermelők azonban erre sem oszlottak szét, mire katonaság és csendőrség segítségével távolították el őket az utcáról.

Lupu, ha uralomra kerül, eltörli a törvényt

A kamara ma délutáni ülésén, amelynek részletes lefolyásáról lapunk más helyén számolunk be, Lupu képviselő deklarációt olvasott fel, amelyben éles hangon tiltakozott a szesztörvény megszavazásának módja ellen. Szerinte ez a szavazás antiszociális és antikonstytucionális volt, mert nem engedhető meg, hogy egy ilyen fontos törvényjavaslatot 130 szavazattal fogadjanak el. Eppen ezért már most bejelenti, ha pártja uralomra kerül, el fogja törölni a törvényt. Kijelenti, hogy a szavazás során csalások történtek. Pop-Csicsó elnök erőlyesen rendrentasítja Luput e szavakért, aki azonban fentartja szavait és azt állítja, hogy saját szemével látta, amikor egyes képviselők két, sőt háromszor is szavaztak.

Cuza a kamara mai ülésén „megvédte” Angliát a bukaresti zsidók ellen

Szabad-e a zsidóságnak tiltakozni Anglia mandátum-politikája ellen

Bucaresti-Bukarest, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnap délelőtti ülésének végén Cuza professzor interpellációt terjesztett be a külügyminiszterhez, amelyben panaszt tett a bukaresti zsidó szervezetek ellen, hogy bizalmatlansági indítványt fogadtak el Angliával szemben, amely nem teljesíti a Palesztina-mandátumban vállalt kötelezettségeit. Románia szövetségese Angliának, éppen ezért nem engedhető meg, hogy a zsidók egy szövetséges hatalommal szemben ilyen határozatot hozzanak.

E szavaknál Fischer Tivadar dr. közbeszól és kijelenti, hogy a zsidóságnak jogában áll az angol politika ellen til-

takozni, mert a mandátumot Anglia csak provizorikusan kapta ötvenkét nemzetől, amelyeknek ellenőrzése alatt gyakorolja a rábizott feladatot.

Cuza: Nem engedem meg magának, hogy félbeszakítson engem.

Lucian: Arcatlanság, hogy Cuza különbséget akar tenni állandóan a képviselők között. A multkor is azt mondotta Taranu képviselőnek: látszik rajta, hogy honnan származik. Lehet, hogy sok emberen látszik, hogy honnan jön, de sok emberen látszik az is, hogy hová kellene mennie. (Nagy derűlttség.)

Pop-Cicio elnök: Fejezze már be az interpellációját, hogy elküldhessük Pa-

lesztinába, hogy a palesztinaiakat ezzel megnyugtassuk, mi pedig folytathassuk a munkánkat.

Cuza: Én a kötelességemet akartam teljesíteni egy szövetséges hatalommal szemben.

Dán: szocialista képviselő: Ugyan, most már Anglia védőjének csapott fel. Gondolja, hogy Angliának szüksége van a maga védelmére?

Madgearu miniszter felszólítja Cuzát, hogy olvassa fel gyorsan a mondanivalóját és ne terjeszkedjen ki minduntalan mellékérdésekre. Cuza ezután gyorsan befejezi interpellációját és ezzel a délelőtti ülés véget is ért.

A kolozsvári munkásság nagy népgyűlésen tiltakozott az antiszemita kilengések ellen

A népgyűlés határozati javaslatban tiltakozott a kormány reakciós és antidemokratikus magatartása ellen

Cluj-Kolozsvár, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A romániai szocialdemokrata párt kolozsvári pártszervezete ma délután hat órakor az Epiótmunkás-Otthonban nagyszabású népgyűlést rendezett, melynek napirendjén a nemzeti parasztpárti kormány reakciós intézkedéseit ellen való tiltakozás és a cuzista diákok atrocitásainak megbélyegzése szerepelt.

A népes közgyűlés első szónoka Urzica György volt, aki éles szavakkal mutatott rá arra, hogy a kormány feladta demokratikus programját és ígéreteiből semmit sem váltott be. A demokrácia megvalósítása így teljesen a romániai munkásságra hárul.

Utána Bartalis Sándor emelkedett szólásra. Beszédében azt hangoztatta, hogy a nemzeti parasztpárt minden cselekedetével a liberális párt nyomdoka lépett. Hogy ez így van, arra a cuzista diákok kilengései a bizonyítékok, melyek épügy megtorlatlanul maradtak, mint a liberálisok alatt. Most

már azonban nemcsak védtelen zsidók inzultálására vetemedtek, hanem munkásokra és munkásvezérek megtámadására. Ez volt az utolsó fázisa a munkásság türelmének, mely most már a feltétlen megtorlás álláspontjára helyezkedik s amennyiben a kormány nem hajlandó erre és nem védelmezi meg a munkásságot a hasonló támadásoktól, úgy a munkásság fogja ezt megtenni! (Közbekiáltások: Jöjjenek ide, ha mernek!)

Ezután a kormány antiszociális törvényhozására mutatott rá. Utána Rusu Simon mondott nagyszabású beszédet, melyben azt hangoztatta, hogy a kormány minden ígérete ellenére nemhogy a demokráciát valóította volna meg, hanem inkább a fasiszta diktatúrát. Rámutat arra, hogy a korrupció ma is orgiákat ül s bár minden teher a dolgozók vállain nyugszik; e dolgozók nagy része számára még a honpolgári jogokat sem biztosítja a kormány. Vá-

zolja a kormány végzetes gazdaságpolitikáját és arra a konkluzióra jut, hogy a munkásságnak a legélesebb harcra kell folytatnia a jelenlegi antidemokratikus rezsim ellen.

Ujhelyi Ferenc fulmináns szavakban vázolja a munkanélküliség következtében beállott munkásnyomort. Mialatt a kormány milliókat költ hadseregére, közmunkákra egyetlen fillért sem juttat. Ellenben szemét huny a fasiszta bérencék garázdálkodása előtt. Figyelmezteti a kormányt, hogy a munkásság országsszerte, egységesen fog erőszakkal felelni az erőszakra!

Végül üdvözlétét küldi a demokratikus diákságnak, annak a diákságnak, mely a munkásoktól egyetemben van arra hivatva, hogy megteremtse a boldog, szabad Romániát!

A gyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, melyben megbélyegzi a kormány reakciós törvényhozási működését.

ELEM!

ner Haggenmacher

na-sör Pilsen

ss csapolás a
A " - kertben

öten lesznek egy né-
megteszem a maga-
ségével megverem
dottam Hindenburg-
hűségnek! Később
megváltozott, mert
ellen, nem öten, vagy
nondom, hogy így is
tartani, ha Istenhez
nk volna. Egy tal-
a szívében esodákat
az emberi logikában
nk, hanem Istenben,
k javaslataiban — a
pontban.

— mondotta az új-
ndig ez volt a világ-

szó mellett: „Isten”
tyám felolvasgatott
knek, részleteket a
minden reggel imát
ny verset a Bibliá-
r magambamerülve
agamtól, vajjon ese-
gban vannak-e Isten-
hogy ezt a kérdést
etemhez is intéztem.
et szava Istennek a

ram! Ha Isten in-
ken át minden ese-
ntette önt trónja, el-

megpróbáltatás, amit
ott. De nem teszek
ki káromolta Isten
izattal vállalom sor-
ogy egy népet kor-
virágaimat ápolom,
lküismeretességgel,
felség, hogy a mul-

ának feje köré is
tt. Miért követeljek
vagy császári kor-
m nyugodt, tudom,
rosszat. Amikor a
olatban a világgal
ornban pedig egye-
taimmal és Istenem-

ed feleserélni a trónt
ékkel?

rokra nem vágyom,
szország protestáns
ltam. Isten akarata,
an. Lehet, hogy itt
szolgálatokat teszek
intha német császár

zi magát, felséges

boldog órát éltem
t alkalommal érez-
t, de két asszenynak
gusztá Viktória és
avai mindig beheg-
Igaz, ritkán zuhant
gasról, mint én. De
edni Istennek.

felséged az okkul-
t mellett, mint ami-
t, az ember bus-

en derü el és sokat

zást nyújt még ön-

rülni tudok egy jó
ó könyvnek, ami a
ni tudok kerti mun-
gásnak is, amelyet
elvégeztek. Nagyon
amit kevés vízzel
szoktam elfogyasz-

Elismert és be-
bizonyíthatólag
a legmegbízha-
tóból teljes ga-
ranciót nyújt.
Kapható minden
gyógyszertárban
drogériában és
illatszertárban.

Anyagi nyomora miatt öngyilkos lett egy kolozsvári nyugdíjas vasutas

Cluj-Kolozsvár, június 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ujabb eseménye van a kolozsvári öngyilkosságok krónikájának. Székely János hetvenöt éves nyugdíjas vasutas tegnap délelőtt felakasztotta magát Veréb-utca 8. szám alatti lakásának padlásán.

Az öngyilkos öregember nyomott hangulata már hetekkel ezelőtt magára vonta ismerőseinek és hozzátartozóinak figyelmét. Tegnap délután feltűnt a ház lakóinak az öregember szokatlanul hosszú idejű távollmaradása. Azt hitték, hogy valamely hozzátartozójánál tartózkodik. Már be is sötétedett, az öregember azonban nem tért vissza lakására. Ekkor már fiai is nyugtalanodni kezdtek és elindultak keresésére. Este fél kilenkor, amikor a padlásra értek az öregembert kutató házbéliek, a kezükben lévő gyertya fénye borzalmat látványt tárt elénk. A padlás egyik zugában a gerendára megerősített kötélen függött a szerencsétlen öregember. Hozzátartozói nyomban értesítették a hatóságokat és orvost hívtak, aki azonban már csak a bekövetkezett halált konstataálhatta. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál már a délelőtti órákban állott be, amit a házbéliek vallomása is megerősít, amelyben az öregember a kora délelőtti órákban hagyta el lakását s azóta nem is tért vissza.

Székely János nem hagyott hátra semmilyen levelet, melyben megindokolta volna végzetes lépését. Valószínű azonban, hogy a szűkös anyagi viszonyok és megrongált egészségi állapota kergették a halálba.

Egy kolozsvári fiatal műépítész sikere a szatmári vármegyeháza tervpályázatán

Szatmár vármegye megyei prefekturájára hónapokkal ezelőtt tervpályázatot írt ki egy új, impozáns, 20 milliós vármegyeháza tervezésére. E tervpályázatra az ország minden részéből 18 művészi kivitelű terv érkezett be, melyeknek elbírálása, éppen alapos és gondos kivitelűknél fogva, nagy gondot és körültekintést igényelt a zsüri részéről, melynek tagjai Szatmár neves műépítészei közül a bukaresti építészeti főiskola és a munkügyi minisztérium megbízottja voltak.

A zsüri a 3 legjobbnak minősített tervet darabonként 30.000 lejel tüntette ki, mint első díjjal, míg 3 szintén értékes tervet megvásárolt darabonként 10 ezer lejel, mint második díjjal. Az első díjakat két legjobb bukaresti építész, nő és egy temesvári műegyetemi professzor tervei vitték el, míg a második díjjal a zsüri elsőnek Sámson M. kolozsvári építész-mérnöknek tervei mellett döntött.

Örömmel regisztráljuk ennek a tehetséges, fiatal műépítésznek sikerét, aki dacára annak, hogy alig néhány éve, hogy az egyetemről kikerült, sikerrel veszi fel a versenyt nagy multtal rendelkező építészekkel szemben is. A díjnyertes Sámson mérnöknek a tervpályázat elkészítésénél hasznos segédkezet nyújtott a Strasser és Öhlbaum műépítész cég.

Ujabb nehézségek gördültek a jövőteli kölesön kibocsátása elé. Londonból jelentik: A lapok közlése szerint a jövőteli kölesön kibocsátása elé újabb nehézségek gördültek. Nem valószínű, hogy a kölesönt június közepe előtt kibocsátanak. A kibocsátás késedelmissége hátráltatja több állam kölesönének, így Ausztria és Magyarországnak kibocsátását is.

A thüringiai tartománygyűlés továbbra is a vörös frontarcosok egyesületének felfüggesztése mellett döntött. Berlinből jelentik: A thüringiai tartománygyűlés tegnapi ülésén határozatot fogadtak el, melynek értelmében a vörös frontarcosok egyesülete működésének felfüggesztését továbbra is hatályban tartják. A szociáldemokraták tartózkodtak a szavazásban való részvételtől.

Lemondott állásáról a szovjet párisi bankjának vezértitkára, mert helytelenítette az orosz dolgozó tömegek elnyomását

Páris, június 4. Krupow, a szovjet párisi bankjának vezértitkára lemondott állásáról és otthagyta szolgálatát. Krupowot, aki már 1905-ben tagja lett a kommunista pártnak, emiatt a párisi szovjetkövetségre idézték, de ő nem tett eleget a felszólításnak és nem jelent meg idézésre a követségen.

A déli lapok szerint Krupow helytelenítette az orosz dolgozó tömegek elnyomását s ezért nem vállalt tovább állást az orosz állami szolgálatban. A sajtó utal az esettel kapcsolatban a Bessedovski-esetre, aki hasonló okokból hagyta ott a szovjetkövetségnél viselt követségi tanácsosi állását.

Bombayban a mohamedánok szimpátiatüntetést rendeztek a hindu nacionalisták mellett

London, június 4. Bombayban tegnap a mohamedánok szimpátiatüntetést rendeztek a nacionalista hinduk mozgalma mellett. Másfél kilométer hosszú menetben vonultak fel az utcákon s népgyűlésükön azt a határozatot hozták, hogy teljesen egyetértenek a hindu nemzeti kongresszus programjával. A nagygyűlés felszólított minden indiai

mohamedánt, hogy vegyenek részt a polgári fegyelem megtagadásában s annak a reményének adott kifejezést, hogy a mohamedánok közül nem fog akadni senki, aki tárgyaló asztalhoz ül az angolokkal anélkül, hogy a tanácskozásban a mohamedán nemzeti tanács és a hindu nacionalista kongresszus delegáltjai is részt ne vennének.

A Graf Zeppelin kedvező körülmények között, egyenes vonalban repül Sevilla felé

Newyork, június 4. Eckener dr. az amerikai part elhagyása után szikratáviratot küldött az amerikai tengerészeti minisztériumnak, melyben köszönetet mond a nyújtott támogatásért s közölte, hogy a Graf Zeppelin délután három órakor tizenkét óras ut után megtette a Newyork-Sevilla közötti utvonal egynegyedét.

Newyork, június 4. A Graf Zeppelin teljes sebességgel halad az Azorok felé. Amerikai időszámítás szerint este hét

órákor a léghajóról felfogott rádiogram közölte, hogy a léghajó kedvező körülmények között egyenes vonalban repül Sevilla irányába és ez időpontban elérte az északi szélesség 38 és a nyugati hosszúság 44° koordinátái által meghatározott földrajzi pontot. Este tizenegy órákor a léghajó tovább fokozta sebességét és több mint hetven tengeri mérföldes óránkénti sebességgel haladt kelet felé vezető útján.

Egy Európa felé utban lévő luxushajón akarnak kipróbálni egy új amerikai találmányt,

mely a képtáviró által felvett képek fényképészeti megrögzítését és sokszorosítását valósítja meg

Newyork, június 4. Egy, a kikötőből Európa felé ma elindult luxuszőrszón képtáviró-állomás is van, amelynek segítségével ki akarnak próbálni egy új amerikai találmányt a képtáviró által felvett kép fényképészeti megerősítését és sokszorosítását.

A hajó kapitánya indulás előtt azt a kijelentést tette, hogy a holnapi newyorki lapok szövegdarabait az óceáni uton képtávirókra fogják felvenni s a friss híreket tartalmazó oldalakat sokszorosítva, a hajó ezer főnyi utasai között szétosztják. Ha a kísérlet sikerrel fog járni, ugy az óceánjáró ut alatt minden reggel, délben és este ellátják az utasokat a newyorki friss lapok anyagával.

A képtáviróról készült fényképet rendes fotografiai uton meg is nagyítják, hogy a betűk olvashatók legyenek. Amerikában érdeklődéssel figyelik a hajóról érkező rádiogramokat, melyek közölni fogják, hogy indulásuk után negyvennyolc órával Newyorkban megjelenő lapok hírnagyai már a luxuszőrszón utasainak kezénél vannak.

A newyorki lapok szerint az óceánjáró hajókon be fogják vezetni az utasok friss olvasnivalóval való ellátásának rendszerét s a közönség a hajón készült lappeldányokért sem fog többet fizetni, mint amennyibe a példányok Amerikában kerülnek.

Venizelosz szerint az atmosféra már alkalmas a Balkán-unió megteremtésére

A görög miniszterelnök nyilatkozott a balkáni helyzetről

Athén, június 4. Venizelosz miniszterelnök görögországi körútjára több külföldi és görög újságírózt hívott meg.

Venizelosz miniszterelnök ez alkalommal érdekes nyilatkozatot tett:

A macedon helyzet tekintetében hangsúlyozta, hogy az ott elhelyezett menekültek igen jól prosperálnak. A külpolitikáról szólva kijelentette, hogy a

helyzetet optimisztikusan fogja fel és úgy látja, hogy az egész világnak közre kellene működni a pacifista atmosféra kialakulásában. A Balkán-unió nagy lépés volna az egyetemes pacifizmus felé. Ennek megvalósulása hosszabb ideig tart, de nem is kell tulságosan siettetni. Az atmosféra már alkalmas a Balkán-unió megteremtésére. Az eszme propa-

Amatörök EMKE Drogeriában
CLUJ, PIATA UNIRII
TELEFON 2-50

A nők intim testápolása

Nem olyan könnyű a női intim területhez megfelelő fertiltlenítő szert találni. Valóban itt sokkal inkább szükséges a helyi fertiltlenítés, mint bármilyen más helyen. Nemcsak tisztaság kérdése, hanem a testi jóérzésé, az óv-higiéniáé, sőt gyakran az általános egészségé.

Másrésről hatástalan vagy irritáló szer használata súlyos következményekkel járhat.

Valóban, melyik nő ajánlhatná bárátjának a megfelelő szert, a szokásos borsavon kívül, amely igaz, hogy nem igaz, de viszont teljesen hatástalan is; vagy a hírhedt szublimáté, amelynek használata annyira elterjedt, helyes adagolása azonban többnyire nehéz és hatása mindenkor többé kevésbé maró?

Ezért igyekezzünk az érdekeltek figyelmét felhívni a Gyraldose nevű szerre, vízben oldható pirulák formájában, melynek mikroba ölő, szagtalanító és edző hatása valóban feltűnő.

Gyraldose új szer, amelynek főalkatrészei: az acidum, thymicum, a trioximetilin és aluminium sulfat. Elég ha egy kanálnyit egy liter vízben oldunk fel és olyan kitűnő öblítőszer nyerünk, amely nemcsak fertiltlenítő és összehúzó, de folyást, dörzsöléseket, kiütéseket stb. gyógyító hatásánál fogva is kitűnő.

Dr. DALCHE

kórházi orvos (Franciaország)

Gyraldose kapható minden gyógyszerárban és droguériában.

gálása olyan politikusok kezében van, akiknek a jelenlegi kormányok politikájával nincs kapcsolatuk. A görög kormány nagy szimpátiával nézi a balkán népek közeledésére irányuló akciót, amelyben minden népnek részt kell venni, hogy így néhány esztendőn belül eredményt lehessen elérni.

A görög kormány igen nagy szimpátiával tekint Briand ismeretes akciója felé, amelyet már a mult évben megindulásakor is örömmel üdvözölt. A balkán népek uniója Briand politikai elgondolásának keretébe tartozik.

A görög-török közeledésről ugy nyilatkozott Venizelosz, hogy az erre vonatkozó tárgyalások rövidesen meg egyezésre vezetnek. Az ő a görögai utazása a kérdések végleges rendezése esetén október közepén történik meg.

Görögországnak Jugoszláviához való viszonyát illetően a következő kijelentést tett a görög miniszterelnök:

Mi rendeztük határaink kérdését s ezáltal újabb kapcsolatokat teremtetünk a két ország között. Ez a tény, ugy a mi részünkre, mint Jugoszlávia részére a legnagyobb sikert jelenti s a megkötött szerződés a legtokéletesebb az összes hasonló szerződések között. Népeinket történelmi kapcsolatok kötik egymáshoz, közös szenvedések és közös diadalok a szabadságért folytatott harcokban. A két nép továbbra is közeledik egymáshoz s én minden ilyen közeledést a legnagyobb szimpátiával kísérek. A szalonikii gyáriparosok szempontjából kiérdandó a közeledés szempontjából jelentős esemény, amit én teljes szívemből üdvözölök. Kívánom, hogy ezt a látogatást a jugoszláv nagyiparosok minél előbb viszozzák.

Megállapítom, hogy a szalonikii zóna kérdését jól rendeztük. Nekünk az az érdekünk, hogy az egész jugoszláv külkereskedelmet Szalonikin át bonyolítsák le.

Venizelosz ezután a kölesönös érintkezés szükségességét hangsúlyozta.

Cons a bo

Rémület és p

Bistrita-Beszte

Kelet tud.) Mia hatóságok megírta a borsai antisze ellen, a borsai e Constantin Domi folytatja lázító z bi részében. A ölbetett kézzel k nyeket és Const eselekedetei kim törvénykönyv mindezeideig nem szolgálatos kezesebb, hogy Const va a hatóságok zendüléseket szit rasztásaga körébe

Constantin Da terce környékére kódésének szinte valamint a borg közötti hinti el a jasi diákvézér a deket tart a két borsai mintára s ság tömegeit. A izgalom uralkod napra fokozódik, nap megjelent a őrmesternél, aki zsidókkal, hogy kiutalnak száma ekkor a környék gyobb paraszt t göprundra.

Dr. Halberg G Nemzeti Szövets tereci helyiesopd felkereste dr. Bo fektust, akinek e események ügyé igérte a zsidóság jében hathatos ir natosítani s min hogy csirájában

A Besztercebe elmondották az nak, hogy Borgó szült és a zsidós esett izgalom ura tömegeit egyre sű pünkösdi ünnepe nyeket terveznek Mindezek az szomorú fényt ve gatartására, mert zök megfelelő er fel a konkolyhír már eleve megai ezeket a fejlem mindezeideig nem zet ma az, hogy

HUI

Oradea melle

M áreng

Jantzen Benger V T. és Tricotage

gyártmányu fürdőruhák

a legujabb színösszeállításban, óriási választékban, olcsó árakban már kaphatók

Sándor

kötött-szövött és rövidáru üzletében Cluj, P. Unirii 9.

A borsai rémnapok hőse ismét működésbe lépett

Constantin Danilo újra felbukkant és a borgói falvak parasztságát lázítja a zsidók ellen

Rémület és pánik a borgómenti falvak zsidósága között A besztercei helyi csoport intervenált a prefektusnál az agitáció betiltása érdekében

Bistrita-Beszterce, június 4. (Az Uj Kelet tud.) Mialatt a máramarosszigeti hatóságok megindították a vizsgálatot a borsai antiszemita zendülés bűnösei ellen, a borsai események inszenezője Constantin Danilo zavartalanul tovább folytatja lázító munkáját az ország többi részében. A máramarosi hatóságok ölbetett kezzel kísérték a borsai eseményeket és Constantin Danilót, akinek eszékeket kimerítik a román büntető-törvénykönyv számos paragrafusát, mindezekig nem érte utól az igazságszolgáltatás keze. Mi sem természetesebb, hogy Constantin Danilo felbátorítva a hatóságok passzivitását, újabb zendüléseket szít az erdélyi falvak parasztsága körében.

Constantin Danilo legújabb Beszterce környékére tette át hazafias működésének színterét és a borgóprundi, valamint a borgótívói falvak parasztjai között hinti el a gyűlölet magvait. A jasi diákvézér napok óta lázító beszédek tart a két falu parasztjainak s a borsai mintára szervezi meg a parasztság tömegeit. A falvak zsidóságán nagy izgalom uralkodik s a riadalom napról napra fokozódik. Constantin Danilo tegnap megjelent a borgóprundi esendör-mesternél, akit arra kért, közölje a zsidókkal, hogy amennyiben 2000 lejt kiutalnak számára, úgy elutazik. Ugyan ekkor a környék falvaiból egyre nagyobb paraszt tömegek özönlének borgóprundra.

Dr. Halberg Gyula, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség társelnöke és a besztercei helyi csoport elnöke ma délelőtt felkereste dr. Bota János besztercei prefektust, akinél intervenált a borgói események ügyében. A prefektus megígérte a zsidóság vezetőinek, hogy idejében hathatós intézkedéseket fog megvalósítani s mindent el fog követni, hogy csirájában elfojtsa a kilengéseket.

A Besztercére érkezett borgói zsidók elmondották az Uj Kelet munkatársának, hogy Borgóban a helyzet igen feszült és a zsidóság körében kétségbeesett izgalom uralkodik. A parasztságot tömegek egyre sürűbben özönlének és a pünkösdi ünnepekre jelentősebb eseményeket terveznek.

Mindezek az események rendkívül szomorú fényt vetnek a hatóságok magatartására, mert ha az illetékes tényezők megfelelő energiával léptek volna fel a konkolyhíntőkkel szemben akkor már eleve megakadályozhatták volna ezeket a fejleményeket. Ez azonban mindezekig nem történt meg és a helyzet ma az, hogy a hatóságok tehetetlen-

ségének jóvoltából Constantin Danilo az erdélyi parasztság körében tovább szítja a gyűlöletet. Ugyátszik, hogy a hatóságok azt várják, amíg ezek a lázító

szavak és a szabadjára hagyott szenvedélyek meg fogják hozni a maguk véres gyümölcsét. A helyzet azonban már eléggé megérett arra, hogy minden ker-

Tegnap világszerte hatalmas viharok és felhőszakadások pusztítottak

Páris, június 4. A francia főváros környékén ma hatalmas vihar és felhőszakadás pusztított. Az erősen megdagadt Orne és Essone folyók több helyütt kiléptek medrükből. A mezőgazdaság kára óriási. Tizenöt község termése csaknem teljesen megsemmisültnek tekinthető. A Moselle felső folyásának vidékén is felhőszakadás volt, amely a szőlőkben okozott helyrehozhatatlan károkat.

Bécs, június 4. Weisskirchen környékét teljesen elverte a jég. A szőlők és

a termés teljesen elpusztultak.

Budapest, június 4. Sopronban és Debrecenben tegnap jégeső és nyomában hatalmas felhőszakadás pusztított. A felhőszakadás áradata ellepte az alacsonyabban fekvő városrészek házait. Számos házból a lakókat túzolták mentették ki a hirtelen jött zivatar következtében elárasztott házakból. A természetben nagy károk vannak.

Kaposvár környékén szintén galambtojás nagyságu jég esett. A vetések és gyümölcsöskertek kárai csaknem száz-

Schwartz Menyhértné
orth. zsidó
leánynevelő intézete
(internátusa)
Oradea, Szaniszló-utca 13. szám
Az iskolai vakáció ideje alatt
gyermeknyaraltatást
rendez a Püspökfürdőbe 10 éves korig, fiúk és lányok, azonkívül csak lányok részére kísérő nélkül is.
Olcsó díjazás, hízó, nap és légkúra. Állandó német tanárnő és orvosi felügyelet.

százalékosak. Balassagyarmat közelében több faluban az itéletidő a termés elpusztításán kívül 3 tehenet, 126 sertést és több mint 700 libát halálra sújtott. A lakosság az elemi csapás következtében inségnek néz elébe.

London, június 4. Sydneyből jelentik, hogy az ausztráliai Viktoria államban is nagy felhőszakadások vannak. Több várost az árvíz teljesen körülzárt. A természetben és állatállományban okozott kár egyelőre fel sem becsülhető.

Luput majdnem megverték a kamara mai ülésén

Willer tiltakozott Lupunak a magyarságot sértő kijelentése miatt, mire Lupu kijelentette, hogy neki mindig szimpatikusok voltak a magyarok. Negyven képviselő védte meg Luput, hogy a kamara két atléta tagja ne inzultálja

Bucuresti-Bukarest, június 4. A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Lupu olvasta fel a szesz-törvény megszavazása ellen a tiltakozó deklarációját majd Moroianu képviselő intézett kérdést a külügyi és kereskedelemügyi miniszterekhez, hogy miért nincs megszervezve Románia kereskedelmi szolgálata a keleti államokban. Egyiptomba, Görögországba és Palesztinába igen intenzív exportot irányíthatna Románia. Különösen tejtermékeknek van itt jó piacuk. Hetenként legalább három hajójárat kellene induljon Romániából ez államokba és a román export érdekében minden lehetőséget el kell követni.

Moroianu interpellációját nagy tapsal fogadja a kamara, majd Roscanu képviselő parlamenti iniciatívából törvényjavaslatot terjeszt elő a kolozsvári és a bukaresti egyetemeken létesítendő orvosi katedrák ügyében.

Cuza tiltakozik, hogy az ótestamentumot tanítsák a választásokon

Cuza a közoktatásügyi miniszterhez terjeszt be interpellációt az iskolai vallásoktatás ügyében. Kéri a parlamentet, szavazzon meg olyan törvényt, amely megtiltja, hogy vallásórákon az ótestamentumot tanítsák. Mózes, Sámuel és egyéb zsidó próféták történetével csak megmérgezik a keresztény növendékeket.

Pop Cicio ingerülten szakítja félbe Cuzát és erősen szól rá, hogy hagyjon békét már végre a parlamentnek ilyen dolgokkal.

Mihalescu képviselő parlamenti iniciatívából törvényjavaslatot terjeszt be a gabona, állat és tojásexport illetékeinek eltörléséről, majd Roxin képviselő kér szót személyes kérdésben.

Roxin és Lupu új pártbaja Roxin képviselő elmondja, hogy a tegnapi ülésen Lupu súlyos sértésekkel illette őt, Lupu e szavaknál szólásra emelkedik és a következőket mondja: — Ön segédeket küldött hozzám, én is megnevezem az én segédeimet és nem értem, miért akarja most a kamara elő hozni ezt a lovagias ügyet.

Roxin: Ön a délelőtti visszatért erre a kérdésre és így felmentett engem a hallgatás kötelezettsége alól. Ön engem a magyar mánások bérencének nevezett. Roxin képviselő ezután elmondja, hogy nem az ő bátyja, hanem egy Roxin György nevű liberális, akinek neki még nem is rokona, követte el azokat a visszaéléseket, amelyekkel Lupu őt vádolta.

Lupu fenntartja vádjait és bejelenti, hogy bizonyítani is kívánja azokat.

Ezután Willer magyarpárti képviselő emelkedett szólásra és tiltakozik Lupunak ama kitétele ellen, hogy Roxint

magyar Canaille-nak nevezte. Nem lehet eltérni, hogy a parlamentben sértégesnek egy nemzetet. Willer szavaira nagy zaj támad, Lupu kijelenti, hogy ő mindig szimpatizált a magyar néppel, tegnap a vita hevében szólt el magát, de nem akarta a magyar népet sérteni.

Lázár Illés magyarul közbekiált: Eljen Farkas Miklós képviselő. Luput Nicolaiennek hívják, így a neve magyarra fordítva Farkas Miklós.

Horoveanu többségi képviselő is közbekiált valamit, mire Lupu durván ráförmed. Horoveanu izgatottan pattan fel helyéről és a következőket kiáltja Lupunak:

Hallja maga Lupu, maga itt mindenkit sérteget, de figyelmeztetem, hogy velem csak tisztességes hangon beszélhet, különben pörül jár.

Lupu: Meg van maga bolondulva, mit kiabál itt össze-vissza.

Ezekre a szavakra felborult a rend, kitört a botrány, a képviselők kirohannak a padjaikból, Horoveanu Lupu felé rohan.

Porarceanu képviselő Horoveanuvall együtt ugrik Lupu felé és a következőket kiáltja:

— Mégis csak szemtelenség, lehetetlen, hogy ez az ember az egész kamarát terrorizálja.

Lupu: Mit mondott, ismétlje meg még egyszer?

Porarceanu: Azt mondtam, hogy szemtelenség.

Lupu: Vén disznó.

Lupunak erre a kijelentésére újra óriási botrány támad. Horoveanu és Porarceanu, mind a ketten valóságos atléta, kirohannak a padjaikból és egyenesen Lupunak rontanak. Mintegy 40 képviselő igyekszik a két képviselőt megakadályozni abban, hogy Luput tetleg inzultálják. Nagy tumultus támad, mire az elnök az ülést felfüggesztette.

nők tim polása

nyű a női intim toa-
ló fertőtlenítő szert
itt sokkal inkább
vi fertőtlenítés, mint
helyen. Nemesak
e, hanem a testi jó-
rieniá-é, sőt gyakra-
szsége...

tástanal vagy irritáló
súlyos következmé-
k nő ajánlhatná ha-
felelő szert, a szoká-
rül, amely igaz, hogy
tisztont teljesen hatás-
a hirhedi szublimáté,
alata annyira elter-
golása azonban több-
hatása mindenkor
maró?

ink az érdekelték fi-
i a Gyraldóse nevű
dható pirulák formá-
mikroba ölo, szagta-
tása valóban feltűnő,
szer, amelynek főal-
idum, thymicum, a
aluminium sulfat,
nálynit egy liter viz-
es olyan kitűnő öblí-
amely nemesak fer-
huzó, de folyást, dör-
seket stb. gyógyító
is kitűnő.

DALCHE

s (Franciaország).

ható minden gyógy-
oguériában.

tikusok kezében van,
gi kormányok politi-
pesolatuk. A görög
impátiával nézi a bal-
lépésére irányuló akciót,
népnek részt kell
éhány esztendőn belül
n elérni.

ny igen nagy szimpá-
and ismeretes akciója
a mult évben megim-
mel üdvözölt. A bal-
Briand politikai el-
tétébe tartozik.

közeledésről úgy nyi-
sz, hogy az erre vo-
sok rövidesen meg-
é. Az ő angorai uta-
gleges rendezése ese-
n történik meg.

Jugoszláviához való
a következő kijelen-
miniszterelnök:

határaink kérdését s
esolatokat teremtet-
között. Ez a tény,
re, mint Jugoszlávia
bb sikert jelenti s a
es a legtokéletesebb
szerződések közötti
mi kapcsolatok kötik
szenvédek és közös
ágért folytatott har-
továbbra is közeledik
aden ilyen közeledést
pátiával kísérek. A
rosok szempontjá-
ekedés szempontjá-
y, amit én teljes
Kivánom, hogy ezt
oszláv nagyiparosok
zzák.

gy a szalonikii zóna
tük. Nekünk az az
egész jugoszláv kül-
onikín át bonyolít-

a kölesönös érint-
hangsúlyozta.

ött és rövidáru
letében
P. Uniril 9.

**Megnyilt
Románia első
HOLLÁMFÜRDŐJE**
**Püspök-
gyógyfürdőben**
Oradea mellett

Mindenki aki
eggyőződött
indenkinek
egmondhatja
hogy a **20%**-os
áremegedmény valóban komoly!!

Ezen rendkívüli árkedvezmény még rövid időre
meghosszabbított
„ELBE” Harisnyaház
Calea Regele Ferdinand 19. Cal. Reg. Ferdinand 29. (Kishid mellett)

HIREK

As Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Strada Matei Millo 6.
As Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak forrás megjelölésével engedjük meg.

Fischer Sándor főrabbi kitüntetése

A magas régenstanács Fischer Sándor gyulafehérvári főrabbit, kitüntette a román koronarend parancsnoki méltóságával. A kitüntetés aligha érhető el érdemesebb ifriut. Fischer Sándor főrabbi neve fogalom Erdélyben. Kristályos jellemű, zsidó lelkesítés és mérhetetlen tudás testesül meg a patriarhális külsejű pap-szónokban.

Közel negyven évvel ezelőtt került Gyulafehérvárra, a régi tiszteletreméltó hitközség élére. A fiatal papnak akkor már több éves lelkipásztori múltja volt és nemcsak Németországban ismerték, hanem annak határain túl is, mindenütt, ahol a zsidó írásművekkel tudományosan foglalkoztak. Kiváló tanár, tudóstánc és exegetának ismerték, de átfogó nagy tudományossága mély valóságossággal párosult és kortársai közül a kevesek egyike volt, akik a legszigorubb hagyományhűséget követelték.

Soha nem politizált, a teológiai tudományok szorgalmas, mélyreható, aktív munkása volt és az ország egyik legkiválóbb szónoka. A főrabbi gyöngékedése miatt az év egy részét nem tölti Gyulafehérváron és most is egyik Kolozsváron lakó leányánál él. De csendes és szemlélődő visszavonultságában is erősen dolgozik. Sajtó alá rendezi különböző folyóiratokban és gyűjteményekben megjelent halachikus és agadikus műveit. A már régebben történt kitüntetés csak most került nyilvánosságra. A puritán egyszerűséget szerető tudósnak ez a magas kitüntetés egyébként összeesett egy régi óhajának teljesedésével. Fischer főrabbi régi szorgalmazására ugyanis a gyulafehérvári statusquo hitközséget ortodoxnak deklarálták.

— Junius 22-én Nagyváradon tartják közgyűlésüket az erdélyi és bansági magyar újságírók. Az Erdélyi és Bansági Kisebbségi Újságírószervezet junius 22-én Nagyváradon fogja tartani ezévi kongresszusát. Az újságíró kongresszust, a melyen a kisebbségi újságírás legfontosabb problémái fognak szönyegre kerülni, a szervezet nagyváradi csoportja készíti elő. A nagyváradi kongresszus minden tekintetben reprezentatív megnyilatkozása lesz a kisebbségi sajtó életének és külsőségeiben is eseménye lesz az erdélyi magyarságnak. A kongresszus keretében a kiküldött újságíró delegátusok tiszteletére a Felix-fürdőbe is kirándulást rendeznek.

— A rajnai megszálló csapatok főparancsnoka szerint a német hivatalnokok rendkívül udvariasak voltak a franciákhoz. Párisból jelntik: Guillemot tábornok, a rajnai megszálló csapatok főparancsnoka a Journal munkatársa előtt tett nyilatkozatában annak a reménynek adott kifejezést, hogy a csapatok nem fognak rossz emlékeket visszahagyni. A főparancsnok elismerte, hogy a német hivatalnokok mindig udvariasságot tanúsítottak a csapatokkal és vezetőikkel szemben.

— Lezuhant egy utasszállító repülőgép. Londonból jelntik: Newyorki jelentés szerint az Indiana állambeli Fort Wayne közelében egy utasszállító repülőgép lezuhant. Nyolc utas közül négyen életveszélyes sebesüléseket szenvedtek. A pilóta csak könnyebben sérült meg.

— A Vatikán adókat vet ki. Rómából jelntik: Junius 1-től fogva megadóztatják Vatikán város polgárait. Elsősorban a dohányt akarják megadóztatni és pedig a vételár 75 százalékaival. Továbbá luxusadót, boradót és szeszadót is bevezetnek. A só és a liszt egyelőre adómentes lesz. Az adókból befolyó összegeket valószínűleg a vatikáni rendőrség fenntartására fogják fordítani.

— A Berlinben élő angol, amerikai és német üzletemberek közös klubot alapítottak. Berlinből jelntik: Az amerikai, angol és német üzletemberek közös klubot alapítottak, amelynek felavatása tegnap volt Berlinben. A birodalmi minisztertanácsban elfoglalt Curtius dr. német birodalmi külügyminiszter, helyettesével képviseltette magát. Megjelentek az amerikai és angol nagykövetségek s az új alakulást szívesen üdvözölték. Az egyesület klubjának elnöke Rheinbaden báró volt államtitkár lett.

Egy cambridgei diák lelőtte az egyetem felügyelő-orvosát, majd önmagát lőtte főbe

A relytélyes tragédia részleteinek felderítése folyamatban van

London, junius 4. A cambridgei Kings Collegeben még eléggé nem tisztázott véres tragédia játszódott le, melynek két emberélet áldozatul esett. Potts tizenkilenc éves diák, aki nyolc napos igazolatlan távollét után tegnap vizsgatért az intézetbe, revolverlövéllel megölte Wollaston orvost, aki az egyetemi hallgatók intézetének felügyelője volt és a távollétért Pottsot felelősségre vonta. A felzgatott hangulatban lévő diák két revolverlövéllel súlyosan meg-

sebezte a kettőjük vitatkozásánál ismeretlen okból ott tartózkodott rendőrt, majd föbelőtte önmagát. Wollaston a helyszínen, Potts kórházba szállítása közben halt meg. A megölt orvos 56 éves volt. Több tudományos expedícióban vett részt évekkal ezelőtt. Járt Közép-Ázsiában, Holland-Ujguineában és elkísérte 1922-ben az első gauriszanári expedíciót is. A relytélyes tragédia részleteinek felderítése most van folyamatban.

Vaida hajlandó a kolozsvári tartományi igazgatóság élére állni, hogy a kormány-párt békéjét biztosítsa

[A kormány két frakciója között elsimultak az ellentétek]

Bucuresti-Bukarest, junius 4. A bukaresti lapok jelentése szerint a kormány két frakciója közötti egyenlenségek elsimulóban vannak. Graur szenátor ma a többségi szenátoroknak egy deputációját vezette Maniu miniszterelnök elé és a szenátorok nevében bizalmat fejezte ki a miniszterelnökkel szemben. A miniszterelnök köszönetet mondott a bizalomért és hangsúlyozta, hogy mindazok a hírek amelyek a közte és Mihalache közötti elégedetlenségről keltek lábra, minden alapot nélkülöznek.

A nemzeti parasztpárti képviselők között hasonló akció indult meg a párt egységének helyreállítása érdekében. A parasztpárti képviselők azonban to-

vábbra is intrazigensék a kormány átszervezésének a kérdésében, nem akarnak tudni arról, D. R. Joanitescu és Popovici Mihály tárcát kapjanak, mert hogy szerintük azok az okok, amelyek a két minisztert a kormányból való kilepésre késztették, ma sem szűntek meg.

Vaida belügyminiszter mindent elkövet a béke helyreállítása érdekében és állandóan hangoztatja, hogy a párt egysége kedvéért a legmesszebbmenő személyi áldozatokat kötelességgé meghozni mindenkinek. Kijelentette, hogy ő a maga részéről hajlandó bármelyik pillanatban, ha a párt egységének érdeke ezt megkívánja, lemondani a miniszteri tárcájáról és átvenni az erdélyi tartományi igazgatóság vezetését.

— Angliában a királyi születésnapját ünnepelték. Londonból jelntik: Egész Angliában megünnepelték az uralkodó születésnapját. A fővárosban katonai díszszemle volt, amelyen a királyi pár és az uralkodó család Londonban tartózkodó tagjai is megjelentek.

— Rohamosan nő az angol munkanélküliek száma. Londonból jelntik: A munkanélküliek száma május 26-án 1 millió 750 ezer 100 volt, 10 ezer 640-el több, mint az előző héten és 237 ezer 890-el több, mint egy évvel ezelőtt.

— Eljegyzés. Feuerstein Irénkét eljegyezte Kines Lipót Cluj. Minden külön értesítés helyett.

— Virág Lajos ária- és dalestélye. Ma, csütörtökön este 9 órakor tartja a kolozsvári katolikus főgimnázium dísztermében Virág Lajos énekes ária- és dalestélyét. A concert iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg a város elit közönsége részéről.

— A német kormány támogatja az északkeleti felkelőket? Pekingből jelntik: Az északkeleti kormány ma tiltakozó jegyzéket intézett a Népszövetséghez, azoknak a német vezérkari tiszteknek az ügyében, akik a délkeleti kormány szolgálatában állanak. A jegyzék szerint ezek a német tisztek bírták rá a nankingi kormányt az ellenségeskedések újbóli megindítására. A jegyzék végül kifejti, hogy a tisztek háta mögött a német birodalmi kormány áll, amit az is bizonyít, hogy amikor az északkeleti kormány néhány fogságba esett német tiszteit halálra ítélt, a német diplomáciai testület intervegniált.

— Az új menetrendet tartalmazó „Calanza-Utmutato” ingyenes reklámlap juniusi száma, azonkívül még tartalmazza az összes autóbussz menetrendeket, állami, megyei és városi közhatalokat, elsőrendű specialista orvosok címeit és a legjobb beszerzési forrásokat. Minden szálloda portásánál ingyen kapható.

— Ovomaltine természetes erősítő tápszer. Megacélozza az izmokat, erősíti az idegeket.

— Avigdor Hameiry előadásai. Avigdor Hameiry csütörtökön este tartja előadását Karánsebesen. Az előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg az egész városban. Szombaton Aradon tart előadást a palesztinai helyzetéről.

— Gyomor-, bél- és anyageserebetegyeknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hang szólnak, hogy a Ferenc József víz különösen illó életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűvíz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Az angol katonai zenekarok a nemzetek himnuszait tanulják. Londonból jelntik: Az angol katonai zenekarok rendelkeztek a nemzetek himnuszainak megtanulására hogy megfelelő alkalmakkor játszassák. A parancs végrehajtása a kínai himnusz tekintetében leközvetlenül akadályokba ütközött, mert a himnusz a londoni kínai követségen sem tudta lejátszani senki és csak annyit tudtak róla, hogy hosszú, elvont filozófiai líra keleti formában való megzenésítése és a szövege is annyira bonyolult költői mű, hogy a világ egyetlen nyelvére sem sikerült eddig lefordítani.

— Hűvös idő várható. Budapestről jelntik: A meteorológiai intézet időjárás-prognózisa szerint egyelőre még inkább esős, később száraz és főleg éjjel igen hűvös időjárás várható. Déli hőmérséklet Budapestén 16 fok Celsius.

— Kémkedés miatt letartóztattak egy belga állami tisztviselőt. Brüsszelből jelntik: Tegnap szenzációs letartóztatás történt a belga fővárosban. A rendőrség régóta szemmel tartott egy magasarangu pénzügyminiszteri tisztviselőt, akit gazdasági kémkedéssel gyanúsítottak. A jelek egyre súlyosabbá tették a gyanuba vett egyén bűnösségét, úgy, hogy tegnap letartóztatták.

— Slakovsky tábornok lett az új lengyel belügyminiszter. Varsóból jelntik: A visszalépő lengyel belügyminiszter lemondását a köztársaság elnöke elfogadta. Helyére a miniszterelnök ajánlására Slakovsky tábornokot, a Switalski kormány volt belügyminiszterét nevezték ki.

— Feloszlatták a hortobágyi menest. Debrecenből jelntik: Oriási feltűnést keltett, hogy a belügyminisztérium utasította a várost, hogy haladéktalanul intézkedjék a hortobágyi híres gulya és ménes feloszlátása tekintetében, mert az állattartás a városra súlyos terheket ró és a város háztartását kedvezőtlenül befolyásolja. Miután a gulya és ménes Debrecen városára nézve idegenforgalmi szempontból is fontos, a gazdák elhatározták, hogy a végsőkig tiltakozni fognak a feloszlátás ellen, ami egyenlő volna a hortobágyi érdekek, nomád élet és speciális népelet halálával.

— Désen Wolf harisnya-áruházban üzlet áthelyezés miatt 15 napig 20 százalékos kedvezményrel vásárolhat.

— Új orvosszert találtak fel a járványos betegségek fertőző mérge ellen. Londonból jelntik: Newyorkból jelntik, hogy az amerikai Cinnannati egyetemen sikerült elektronbombázás útján bakterium-telepeket megölni. Eddig három járványos betegség bakteriumának kitevésztett telepeit sikerült ezzel az eljárással teljesen elpusztítani. A kísérletek sikeressége esetén az új eljárás megold nagy szerepe lesz a járványos betegségek leküzdésénél.

— A dési Wizo-est. Az Uj Kelet részletesen beszámolt a dési WIZO nagyszerű műsoros estélyéről. Itt említjük meg, hogy a zene- és énekszámokat Gottlieb Mariska kísérette zongorán és a rendezés körül kifejtett munkásságával nagy érdeme van az estély sikerében. Külön elismerés illeti dr. Rosca Valér királyi ügyészt, ezt a nemeslelkű kultúr-embert, aki fáradhatatlan agilitással és nagy hozzáértéssel az összes táncszámok betanítását végezte és akinek rendkívül hangulatos eredeti kiegészítésként a dési cionista ifjuság műkedvelői közreműködésével nagy mértékben emelte a műsoros estély sikerét. A Keren Kajemeth javára rendezett műsoros estélynek tisztelettel jeveldelem volt.

— Irók beszédei gramofonlemezek. Stockholmból jelntik: A svéd irók egyesületének kezdeményezésére néhány népszerű író saját műveiből gramofonlemezekre fog beszélni. Az eddigi tervek szerint Svédország husz legnevesebb írója kerül lemezre. Közöttük van Zelma Lagerlöf és mások.

— Két részre osztják az angol gyarmati ügyi minisztériumot. Londonból jelntik: A dominionok és gyarmatok minisztériumát ketté választják. Thomas a dominionok minisztere lesz, a gyarmati ügyi minisztérium élére kerülő személyiség tekintetében még csak kombinációk vannak.

— Új köpenieki kapitány bukkant föl Németországban. Berlinből jelntik: A kölni mezőgazdasági szövetség néhány nappal ezelőtt megnyitott kiállításának mai egész napi bevételét a köpenieki kapitány módszerével dolgozó színházos ellopata. A kiállítás vezetését két nappal ezelőtt telefonon felhívták és a kerületi kormányelnök nevében arra kérétek fel, hogy Werner szolgálatonkívüli századost a kiállítási adminisztrációban valahol alkalmazassák. Rövidesen megérkezett Werner és a kiállítás vezetősége alkalmazta a pénztárnál. Két este redben elszámozott és a pénzt beszedeltette, de ma nyoma veszett, az egész napi jegybevételrel együtt. A színházos kérekerítésére megindították a nyomozást. A kiállítás vezetősége nem tudta a rendőrségen összezszeríteni kárát bejelenteni, mert az állítólagos százados minden erre vonatkozó támpontot megsemmisített.

— Tizezrek nézték végig az epsomi Derbyt. Londonból jelntik: Az epsomi derbyt ma délután tizezreke menő tömegek nézték végig az epsomi löversenyterén. Az epsomi verseny pályára vezető utak olyan forgalmasak voltak, mint a legnagyobb forgalom idején a City. A versenyen megjelent az angol királyi pár s az összes politikai, társadalmi előkelőségek. Az első díjat Aka Khán, a híres indiai fejedelem nyerte el.

— Nagy botrány Pirandello berlini premierjén. Berlinből jelntik: Az elmúlt szombaton este Berlinben, a Lessing Theater színpadán játszották Pirandello egyik új darabját e címmel: „Ma este sugó nélkül játszunk”. A darabot feszült kíváncsisággal várta a telt ház közönsége, később azonban és pedig már az első felvonás során a hosszú dialógusok unatagták a közönséget. Eleinte csak a nyugtalanság jelei voltak észlelhetők, később azonban gunyos közbekiáltások repültek a színpal felé. Már ugy volt, hogy a darabot nem lehet végigjátszani. A botrányt fokozta Gustav Hartmann rendezőnek a közönséggel szemben viselt mazartatása.

A rendező ugyanis a nézők között tartózkodott és feldühödve a közönség megjegyzéseinek magából kikelve ordította: „Hívvány banda, sempi érzéke egy mély darab iránt”. Erre a botrány elemi erővel tört ki, nem is annyira a darab, mint inkább a rendező iránt. A színpadon azonban nagy izgalmat okozott a botrány és a darab főszereplője Elisabeth Lennartz asszony sírógörcsöket kapott. A függöny lehullott és a közönség tovább is larmázott, míg azután a rendőrség helyreállította a rendet. A darabot műsoron tartják a botrány ellenére is, csak néhány unalmas részlet törölnek belőle. A skandalumról Pirandellot sürgővívvel értesítették.

— Repülőgép mindenki számára. Newyorkból jelntik: Lindbergh a napokban kijelentette, hogy már nincsen messze az idő, amikor minden amerikai alkalmazottnak saját repülőgépe lesz. Amerika légi hősza minden bizonytal azt az alkalmazotti-kategóriát érintette, amely ma saját autót mondhat magának. Ugyanaznap, amikor Lindbergh optimisztikus kijelentését tette, a Rhode Island államban fekvő Pawducketben kis személyes repülőgép szállott fel, amelyet Douglas H. Harris 28 éves amerikai feltaláló szerkesztett meg. A repülőgép, mely mindössze 150 kilogramot nyom és 48 méter hosszú, 45 métert szalad a földön és azután simán felemelkedett 300 méter magasságba. A fiatal feltaláló állítása szerint a gép előállítását nem kerül többé 30.000 koronánál.

Sir Rövid portré

A Mosley név mint Németország Lippe, Magyarországon Romániában a Ca. Mosley huszonnégyden fáradtság nélkül háza és mindenki nek találta, hogy nemes csak a kongathatja szavazata azonáltal nem sok pártkonkivüli lett; amely ráterelte a dik lépése a háza vette Curzon lord miniszternek leánssággal feljebb ke a társadalmi rang lépés, amely a n rárt rávetítette, ho soknál régi kerületben, amely vativ párt legbiztránsai közé tart programmal lépet a kerületet a mun Curzon lord veje

A londoni „Emp” párti gyűlése nyilvánosság előtt tartotta. A dobogós dás lelkész elnök szonnyole éves Fairbanksre emlé egy drága préme kíséretében. A g tatta a hallgatos felhangzott, korus népszerű sláger: „For he is a ju And so say al Magyarul: „Me fickó, mindenki után a tömeg tap az ujoncot, az az vnyét. Európai sz képlezhetetlen lett. Az angol munkás struktúrájából, me egyenesen követke száz percentig leciáit annak, hogy szakkal akarja me meggyőzéssel, — t nek, aki a másik tá jobban örül, minél kitélyesebb képvis ellentétes világnéze

Mosley kitűnő sz szubjektív és szinte vallását a szocializmai mellett elragad gadták hallgatói, azonban felláll a feben, amelynek az család egy évig me mondtott, hogy mo szór munkásgyűlés van hatva a meleg olyan tomboló ün teps kerekedett, m — Lady Cithia M ról-szárja az elrag — Lord Curzon le S lord Curzon lea lasztáson maga is f programmal, beker ma már mindenes lázzal szónokol a r először az „Empire

Hat esztendő ala fiatalemberből, soká gozott. Stréber? Az tékelen becsvágy munkával igyekszik mindazt, amihez a minden megerőlteté denesetre komoly t politikában. Mérbé nyolcadfélmillió dir — nagy műveltsége amellyel a legkülö halgatóságot meg ak, származása, tá összeköttetései és k politika művészet teremtetek száma legi angol politikai évesen versenyezi ártban természete maradt, annak elle nek előtt népszerű néhany vezére, első onald kezdettől fog

A lemondása bi adüzenet Macdonal mindezeideig legbizavévszámú személy volt. A népszerűs ak megnőtt a m hogy így tallicitált

Sir Oswald Mosley a dobogón

Rövid portré a lemondott munkáspárti miniszterről, aki egyike Anglia leggazdagabb arisztokratáinak

A Mosley név Angliában ugyanaz, mint Németországban a Schaumburg-Lippe, Magyarországon a Festetich, Romániában a Cantacuzino. Sir Oswald Mosley huszonnégy éves korában minden fáradság nélkül bekerült az alsóházba és mindenki a legtermészetesebbnek találta, hogy egy ilyen gazdag főnemes csak a konzervatív pártot támogathatja szavazataival. Mosley mindazonáltal nem sokáig támogatta, hanem pártunkivüli lett; ez volt az első lépése amely ráterelte a közfigyelmet. Második lépése a házassága volt: feleségül vette Curzon lordnak, a volt külügyminiszternek leányát. Ezzel a házassággal feljebb került még egy fokkal a társadalmi ranglétrán. A harmadik lépés, amely a nyilvánosság reflektorát rávetítette, hogy 1924-es választásoknál régi kerületében, a smethwickei körzetben, amely ösödök óta a konzervatív párt legbiztosabb mandátumlevegőjében volt, a munkáspárti programmal lépett fel és meghódította a kerületet a munkáspártnak. Curzon lord veje.

A londoni „Empire”-ben egy munkáspárti gyűlése mutatkozott be a nagy nyilvánosság előtt. Kétezer főnyi hallgatóság. A dobogón, ahol egy reverendus lelkész elnököl, megjelent egy huszonnyolc éves fiatal ember, Douglas Fairbanksre emlékeztető vonásokkal, egy drága prémekebe burkolózó lady kíséretében. A gyűlés szónoka bemutatja a hallgatóságnak és egyszerre felhangzott, kórusban, az akkor éppen népszerű sláger:

„For he is a jolly good fellow
And so say all of us”

Magyarul: „Mert ez egy nagyszerű fickó, mindenki mondja ezt...” S a dal után a tömeg tapsolt és megjelent az újoncot, az arisztokratát, a jövővényt. Európai szocialista pártban elközelítetlen lett volna ilyen jelenet. Az angol munkáspárt programjából, strukturájából, mentalitásából azonban egyenesen következik. A Labour Party száz perccel levonja a konzekvenciáit annak, hogy programját nem erőszakkal akarja megvalósítani, hanem meggyőzéssel, — tehát örül mindenki annak, aki a másik táborból átjön s annál jobban örül, minél exponáltabb és tekintélyesebb képviselője volt előzően az ellentétes világnézethez a neofita.

Mosley kitűnő szónok és hogy az ő szubjektív és szinte szentimentális hitvallását a szocializmus számára új, tanai mellett elragadtatott tetszéssel fogadták hallgatói, az érthető. Utána azonban felállt a felesége, olyan toaletten, amelynek az arából egy munkáscsalád egy évig megélhet és csak annyit mondott, hogy most van életben először munkásgyűlésen, de őszintén megvan hatva a meleg fogadtatástól, mire olyan tomboló ünneplés, hurrián és taps kerekedett, mint egy boxmeccsen.

— Lady Cithia Mosley — adták szájról-szájra az elragadtatót hallgatók. — Lord Curzon leánya.

S lord Curzon leánya a következő választáson maga is fellépett munkáspárti programmal, bekerült a parlamentbe s ma már mindenestre kisebb lámpalázzal szónokol a népgyűléseken, mint először az „Empire”-ben.

Hat esztendő alatt érett férfi lett a fiatal emberből, sokat tanult, sokat dolgozott. Stréber? Az bizonyos, hogy mértékeltlen becsvágy fűti. De kemény munkával igyekszik utólag kiérdemelni mindazt, amihez a sors kegyelméből minden megerőltetés nélkül jutott. Mindenesetre komoly tényező az angol belpolitikában. Mértékeltlen vagyona, — nyolcadfélmillió dinár az évi jövedelme — nagy műveltség, szónoki tehetsége, amellyel a legkülönbözőbb összetételű hallgatóságot meg tudja nyerni magának, származása, társasági helyzete, összeköttetései és kétségtelen tehetsége a politika művészetében olyan pozíciót teremtetek számára, amellyel a jelenlegi angol politikai élet szereplői közül kevesen versenyezhetnek. A munkáspártban természetesen „idegen test” maradt, annak ellenére, hogy a tömegek előtt népszerű és például a párt leányi vezére, elsősorban maga Macdonald kezdettől fogva egyengették utat.

A lemondása bizonyos tekintetben rábizonyít Macdonaldnak, akinek pedig mindezek legbizalmasabb hívei és legbizalmasabb barátai közé tartozott. A népszerűsége természetesen csak megnőtt a munkásság körében, hogy így tullicitálta a miniszterelnököt; nyilvánvaló, hogy ez nem jelentett mást, mint hogy Mosley elérkezettnek látja az időt arra, hogy megtegye az előkészületeket a párt vezetésének átadására. Nem ma és nem holnap, de előbb-utóbb megüri egyszer Macdonald helye és azt Sir Oswald Mosley akarja elfoglalni. Sikerüle-e neki? Mosley üstökös-ként tünt fel a munkáspárti politikai élet egén s az üstökösök

köt; nyilvánvaló, hogy ez nem jelentett mást, mint hogy Mosley elérkezettnek látja az időt arra, hogy megtegye az előkészületeket a párt vezetésének átadására. Nem ma és nem holnap, de előbb-utóbb megüri egyszer Macdonald helye és azt Sir Oswald Mosley akarja elfoglalni. Sikerüle-e neki? Mosley üstökös-ként tünt fel a munkáspárti politikai élet egén s az üstökösök

KÖZGAZDASÁG

Kényszeregyezséget kértek Heimann Leó örökösei

50 százalékos kvótát ajánlanak 3 év alatt történő fizetésre

Bucuresti-Bukarest, június 4. Bordeaux Hugó ismert bukaresti ügyvéd, május 31-én megjelent a törvényszéken és a tragikusan elhunyt Heimann Leo családjának megbízásából a kényszeregyezséget elfogadását kérte. A kéréshez csatolt okiratok tartalma szerint, a cég aktívái 54.171.968 lej, tartozásai pedig 76.637.498 lej tesznek ki.

Tekintettel arra, hogy a faárak állandó értékesítésében vannak, a betervezett kényszeregyezséget kérésben a Heimann Leo családja ötvenszázalékos kvótát ajánl föl három év alatt történő fizetésre.

Ha a kiegyezés sikerül, amire minden remény megvan, mert a hitelezők a legnagyobb jóindulattal viselkednek Heimann Leo családjával szemben, — úgy a Heimann-cég feltétlenül fennmarad. A főhitelezője a cégnek az alexand-

riai Karam Fréres, amely 29 millió lej jel szerepel a cég passzívájában. Ma már bizonyos, hogy a kényszeregyezés akkor is bekövetkezett volna, ha Heimann Leo életben marad. A piacot sújtó rossz üzletmenetről elég ha ezzel kapcsolatban annyit jegyzünk fel, hogy Heimann Leonak Szászseben levő 150.000 köbméter fája az utolsó időben köbméterenként 200 lej vesztett értékéből, ami már önmagában véve 30 millió lej differenciát tesz ki.

Heimann Leonak április 10-én bekövetkezett halála mindenütt nagy szenzációt keltett. Halála után örökösei, felesége és két gyermeke elhatározták, hogy folytatják az üzletet és ezt a céljukat követik akkor, amikor a kényszeregyezési eljárást az ilfovi törvényszéken folyamatosan helyezték.

Trösztbe tömörülnek a bánáti malmok

Három megoldási terv merült fel. A tröszt leállítaná a malmok 50 százalékát

Timisoara-Temesvár, június 4. A bánáti malomkonföderáció legutóbbi ülésén három figyelemreméltó indítványt terjesztettek elő. Prochaszka Ede, a malommal vezérgazgatója egy olyan malomkonföderáció megalakítását ajánlotta, amelynek lényege abban állna, hogy kontingentálják a bánáti kereskedelmi malmok termelését és a kvóta szerint megállapított lisztmennyiséget egy közös eladási iroda értékesítse. Steiner József bíldi malomtulajdonos viszont azt indítványozta, hogy a malomkonföderáció helyett a bánáti kereskedelmi malmok közösete vegye berbe a technikailag jól felszerelt, kifogástalan állapotban levő malmokat és közös vezetés mellett végezzék a kereskedelmi őrlet.

A harmadik indítványt Hoffmann Ödön terjesztette elő. Indítványa sze-

rint miután a termelés ma háromszorosan felülmúlja a fogyasztást, a legfontosabb teendő a malomipar leépítése. Szükségesnek tartja, hogy az összes bánáti malmok egy részvénytársaságba tömörüljenek. A malmok erősen eladósodtak, a malomipar összeomlott és minden malomnak egzisztenciális érdeke kivanja, hogy a válságot a legrövidebb időn belül megoldják. A részvénytársaság leállítaná a bánáti malmok ötven százalékát, az üzemetek leszerelné és a megmaradt malmok bőségesen eleget tehetnének a fogyasztás kívánságainak.

A három indítványt a föderáció tagjai nagy érdeklődéssel kísérték és bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására. Ertesülésünk szerint a jövő hónap közepéig egyik — vagy másik formában megvalósul a malmok tömörülése.

Augusztus előtt nem léphet életbe az új vasúti vámtarifa

Az ipar tovább harcol a 45 százalékos fuvardíjkezdvevény megtartásáért

Bucuresti-Bukarest, június 4. Megírjuk, hogy az új CFR tarifa meg akarja szüntetni az iparvállalatok részére eddig generálisan biztosított 45 százalékos fuvardíjkezdvevényt. A gyáripar intervenciójára Maniu miniszterelnök, Madgearu pénzügyminiszter és Mirto ipar- és kereskedelmi miniszter az iparpártolási fuvardíjkezdvevények fennmaradása mellett nyilatkozott ugyan, de a CFR tarifareferensei és különösen Stan Vidrighin vezérgazgató változatlanul ragaszkodnak elhatározásukhoz.

Vidrighin arra hivatkozik, hogy az autonóm CFR éppen olyan magánvállalkozásnak tekinthető, mint akármelyik vállalat és így a vasut sem igazodhatik a kívülről jövő befolyások szerint, ha komoly üzleti alapon akar dolgozni.

Vidrighin e helyben nincs az iparpártolási kezdvevények ellen csak azt kívánja, hogy ez a kezdvevény ne legyen egységesen 45 százalék minden esetben és hogy csak azok az iparvállalatok kapjanak bizonyos százaléku fuvardíjkezdvevényt, amelyek bebizonyítják, hogy szükségük van rá és hogy csak

ugyan fontos hivatást töltöttek be az ország gazdasági életében.

Azt, hogy melyik vállalat milyen arányú pótlást érdemel, egyedül az autonóm CFR döntheti el esetről-esetre.

Bukarestben egyébként most folyik az egyes cikkek osztályozása. Tudva levő ugyanis, hogy az új tarifának 11 rendes és 18 speciális osztálya van, a melyből az első osztály a legdrágább, az utolsó a legolcsóbb. Az egyes iparérdekeltségek természetesen arra törekednek, hogy a maguk termévényei alacsonyabb díjosztályba kerüljenek, mint ahogy a CFR tarifareferensei tervezik.

Egyelőre a CFR vezetősége nem akar a csomagoszályok díjtételemeleseitől sem eltekinteni, a tulajdonosok talált 11 rendes osztály, mint rezsiosztály díjtételeinél is csak annyi változtatásba ment bele, hogy az első 400 kilométerig valamelyes redukción engedélyez.

Ilyen elvi differenciák mellett a részletes beosztályozási tárgyalások nehezen haladnak.

Valószínű, hogy június közepéig fognak eltartani az utolsó simítások és

UJ KEZVEZMÉNY VÉNDÉGELEKNEK

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére

nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadójával való létesített megállapodás alapján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Teltetttel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb váltunk közölni.

PARV SZÁLLODA
Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltés.)

összeegyeztetések is igénybe vesznek két hetet, végül pedig egy hónapi kihirdetés alatt kell állania az új tarifának, amely ilyenformán augusztus elseje előtt nem fog életbe léphetni.

A pénzügyminisztérium nem nevez ki kormánybiztosokat a pénzügyintézetek mellé még akkor sem, hogyha állami kötvényeket kezelnek

Bucuresti-Bukarest, június 4. A pénzügyminisztérium tegnap törvényjavaslatot nyújtott be a parlamentbe, amelynek címe: „A nemzeti banktól az állam tulajdonába átmenő értékek kezelésére vonatkozó javaslat” és amely a lej stabilizációs tervével kibocsátott értékekre vonatkozik. Ez a javaslat pénzügyi körökben igen nagy meglepetést keltett és főleg a liberálisok szenvedélyes hangon támadták. A támadásra okot az adott, hogy a parlamentben szétosztott törvénytervezet egyik mondata imperatív megállapította a pénzügyminisztériumnak azt a jogát, hogy minden pénzügyintézethez, amely a stabilizációs terv alapján kibocsátott nemzeti bankkötvényekkel foglalkozik, kormánybiztosat küldhet ki. Miután a legtöbb bukaresti bank operál ilyen értékekkel, a javaslat azt jelentette volna, hogy a pénzügyminisztérium minden bankba kiküldi kormánybiztosát.

Tegnap aztán a pénzügyminisztérium visszavonta a parlamentből a javaslatot és vizsgálatot is indított az ellen a tisztviselő ellen, aki a javaslat nyomdai munkálatainak elvégzésével volt megbízva. Az történt ugyanis, hogy a szerdésnél a törvényjavaslatból kimaradt egy mondat, amely miatt azután a javaslatot tényleg úgy lehet értelmezni, mint ahogyan a liberális lapok támadásai során írták. Madgearu eredeti terve és szövegfogalmazása szerint ugyanis a pénzügyminisztériumnak csak fakultatív van joga kormánybiztos kiküldésére és csak kivételes esetekben, amikor az állami kötvények sorsát és a stabilizációs terv pontos végrehajtását kell biztosítani.

Románia vasipari piacot keres Oroszországban. Több romániai vasipari vállalat kísérletet tett, hogy Oroszországgal kapcsolatot teremtsen bizonyos ipari termékek értékesítésére nézve. A tárgyalások végső célja, hogy Oroszország és Románia között gazdasági kapcsolatokat hozzanak létre. Mivel az ezirányban tett lépések magánjellegűek, a belföldi érdekelt körök is csak kerülő uton szerezhetik tudomást róla. A kísérlet kimenetelét egyebekben az érdekelt pesszimizmussal nézik.

Kedvezően folynak a román-magyar gazdasági tárgyalások. Bukarestből jelentik: Az Argus fettebbis cikkben közli, hogy a román-magyar gazdasági tárgyalások kedvező mederben folynak s remény van arra, hogy mindkét országra nézve kielégítő eredménnyel végződjön. A tárgyalások csak általános vonalakban állapítják meg a kereskedelmi szerződést, a tarifális és állatkivitel kérdések ügye későbbi időpontra marad s ezeknek lefolytatására a román bizottság tagjait Budapestre invitálták a magyarok. Az Argus megerősíti azt a hírt, hogy ezek a tárgyalások június közepén kezdődnek meg.

A nemzetközi kukoricamoly-kutatók budapesti kongresszusa. Budapestről jelentik: Amerikában több ezer holdon pusztítja a tengeri termést a kukoricamoly. Ezért nagy összegű amerikai alapítvány szolgálja azt a célt, hogy felfedezzék a moly kipusztításának módját. Tizenkét európai állam egyeteme és élettani intézete foglalkozik a kérdésnek tanulmányozásával és a nemzetközi kukoricamoly-kutatók társasága tavaly Párisban tartotta első ülést. — Ezen Budapesten a kongresszus színhelye s ma délelőtt volt a kongresszus ünnepélyes megnyitása. Mayer János földművelésügyi miniszter nyitotta meg a kongresszust, aki örömmel üdvözölte Elinger tanárt, Amerika képviselőjét. Elinger tanár magyar nyelvű beszédében köszöntötte meg az üdvözlést.

Külföldi pénzügyintézetek mentesek a tőkekamatadó alól. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint azok a pénzügyintézetek, amelyek külföldi intézetektől vesznek hitelt igénybe, a külföldi hitelek után nem tartoznak tőkekamatadót fizetni, ha az igénybe vett hitel kamatlába nem haladja meg a 10 százalékot. A tőkekamatadó vallo-masokat ezentul is felévenként (február 28-ig, illetve augusztus 1-ig) kell a pénzügyigazgatóságához betérjeszteni.

Az angol védővámpolitika terjedése. Londonból jelentik: A manchesteri kereskedelmi és iparkamara megszavazta tagjait a szabadkereskedelelem kérdésében. A tagok közül 607-en szavaztak a szabadkereskedelelem mellett, 986-on az ipari védővámok mellett és 232-en az általános védővámok mellett. Ez a szavazás azért fontos, mert Manchester mindig a szabadkereskedelelem hazája volt.

A lengyelek panaszkodnak a romániai export csökkenések miatt. Bukarestből jelentik: Dr. Kirkién varsói közgazdasági író a román-lengyel sajtókonferencián egyik programpontra szerint előadást tartott Bukarestben a két ország közötti gazdasági kapcsolatokról. Az előadás nem volt egyéb, mint súlyos szemrehányás a román kormány felé lengyelelles gazdasági politikája miatt. Kirkién statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a lengyel import 1926 óta állandóan csökken. Az 1927-es és 28-as adatok szerint a lengyel áruk összege 82 millió zloty-ról 54 millióra esett. Főleg textilárakban csökkent óriási mértékben a lengyel cégek exportkamatása. A konferenciával egyidejűleg a Kurier Varsavski, amely a kormányhoz közel áll, cikket írt a román-lengyel gazdasági kapcsolatokról és megállapította, hogy Románia gazdasági téren helytelen irányba tévedt, túlságosan germánofil politikát folytat és ezzel politikailag is befolyásolja a román-lengyel viszonyt.

Megszervezik a pénzügyi törvényt. Bukarestből jelentik: Az új szesz-törvény egyik szakasza szerint, amelyet a parlament bizottságok is elfogadtak, felállítják az országban ismét az egyenruhás pénzügyőröket. A törvény 124. szakasza szerint a „garda financiara” elsősorban a szesz-törvény végrehajtásával és a szesztermelés és árusítás ellenőrzésével lesz megbízva. Szervezete katonai lesz és mindenben a pénzügyminiszter rendelkezési alá tartozik. A pénzügyi törvény főparancsnoka egy vezér-felügyelő lesz, ezenkívül minden megye területén egy komiszár főhivatalnok lesz. Erdélyben a pénzügyőröket ugyanugy szervezik, mint voltak magyar időkben. Minden járás székhelyén lesz egy szakasz. A pénzügyőröket kaszárnyákban helyezik el és fegyelmi szabályzatuk azonos lesz a csendőrségével.

Rózsaszín regények
200 300 oldalos kitűnő regények kötetenként
40 lej

Courths Mahler: A látszat csal
Ohnet: A Croix-Mort grófnők
Croker: Családi hasonlatosság

Műlők könyve
terjedelmes, értékes, érdekes regények kötetenként
28 lej

G. Fröschel: Soha ilyen nászutaszt
Dell: A fekete lovag I.
Dell: A fekete lovag II.
A. Bennet: A kísértet
Peter Bolt: Asszonyküllő város
Courths Mahler: Az igazi asszony
Courths Mahler: Titkos Mátka-ság
Stratz R.: Régi regény

Kaphaták az Uj Keletkönyvkiadóban

Színház—Művészet

Mit olvasnak a starok?

(Hollywoodi levelezőnk től). Mutasd meg mit olvasol és megmondom ki vagy? Ez a régi mondás természetesen fennáll hollywoodi vonatkozásban is és természetesen a filmstarok intelligenciájára és egyéniségére is pontosan következtetni lehet abból, mik azok a könyvek, amelyeket a starok könyvtáruk részére megszerezni igyekeznek. Az hogy Greta Garbo, Nils Asther és Victor Sjörström rendező August Strindberg, Siegfried Undset, Semla Lagerlöf és Knut Hamsun műveit olvassák, természetesen egyáltalában nem meglepő azonban az, hogy Joan Crawford, aki megtestesítője a jazz-gírlnek és a flappernek, őszinte Shakespeare-tisztelő, valamint az, hogy a bájos fiatal Anita Page állandóan Dumast olvas, kissé hihetetlennek látszik.

John Gilbert viszont, a film vásznának körülrajongott hősszerelmese, gyors perdülést, izgalmas regényeket szeret. Lon Chaney viszont egész életén át csak a detektívregényeket bujja. Raymond Hackett viszont, az ismert new-yorki színpadi színész, aki a Mary Dugan biográfiájában játsza a főszerepet, az autobiográfiai művek szerelmese. William Haines pedig, a film enfant terrible-je, elismeri, hogy semmi sem tud elég jó vagy elég rossz lenni számára, hanem mindent elolvas, ami elébe kerül.

Buster Keaton mindig a magazínokat bujja, azonban sokkal pontosabban elolvas valami szerződést, mielőtt aláírja. Charles King, aki a Broadway Melodien mutatkozott be, őszintén bevallja, hogy semmi sem érdekli jobban, mint az ő róla megjelenő újságcikk: Bessie Love viszont a Broadway Melodie női főszereplője, a modern novellák híve. Robert Montgomery szintén newyorki színpadi színész, az antik világból és Oroszországról szóló regényeket kedveli, valamint az orosz írók műveit. Polly Moran, a híres komikáné is nyilatkozott és teljes hévvel az amerikai regényirodalom munkásainak oldalára állott.

Most azonban, miután az amerikai filmipar az európai piacot semmiesetre sem akarja elveszíteni a hangos film révén, új problémája nyílt meg a hollywoodi staroknak, amely rokonprobléma az olvasáshoz, még pedig a nyelvi probléma, az idegen nyelvek megtanulásának nagy feladata. Az első kísérletek egyike Bányk Vilma németnyelvű beszélő filmje volt. A naposokolta leány, amelyben Bányk Vilma beszéde pompásan sikerült. A starok legnagyobb öröme már tud több nyelvet, most csak ezek tökéletesítéséről van szó. Így például Greta Garbo és Nils Aster anyanyelvükön kívül angolul és németül beszélnek. Ramon Novarro, aki természetesen a spanyol nyelvet bírja legjobban, franciául is jól beszél, épp úgy mint Marion Davies. Ernest Torrence ezzel szemben, miután valamikor Stuttgartban tanult zenét, a francián kívül nagyon jól be-

szél németül is. Lon Chaney pedig az angol nyelven kívül a németet és spanyolt beszéli.

E starok nyelvkészsége mindenesetre hasznosabb, mint például Reginald Deny, aki néhány évig élt Indiában és így kitűnően tudja a hindosztán nyelvet. A legkönnyebb a helyzete Sojinak, a japán színésznek, aki japán és angol nyelven kívül perfektül beszél spanyolul, franciául, olaszul és németül... De ezt csak egy japán tudja...

A Magyar Színház irodájának közleményei:
Már csak ma és holnap látható a Magyar Színházban
ZÁRT AJTOK MÖGÖTT (John Gilbert) és OTHELLO (Titta Ruffo)

Tomboló sikere volt tegnap a Magyar Színház új moziműsorának. Valóságos tapsorkánok szaktították meg az előadásokat. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy már csak ma és holnap (utoljára) látható Kolozsváron a „Zárt ajtók mögött” című hatalmas kalanddráma John Gilberttel a főszerepben és Verdi „Othello”-ja Titta Ruffoval (hangos énekes film). Hely-árak: 20 és 10 lej.

EMBERFALO VÁROS (Cocktail)

Izgalmas várakozás előzi meg a Magyar Színház szombati premierejét. Az „Emberfaló város” híre már ide is eljutott s a közönség alig várja, hogy láthassa ezt a példátlanul izgalmas film-újdonasgot, melynek mindenütt, az egész világon szédületes sikere volt. Három ember viszontagságainak háttere, a színpad, minden fény- és árnyoldalával elevenedik meg előttünk. A kulisszák intrikákkal telt levegője veszélyeztetni két szerelmes boldogságát és barátjuk halálát okozza. Mozgalmas esemény, ragyogó kiállítás emelik a darab értékét. Nancy Caroll, az Ábrós rózsája hősnője, Richard Arlen, a Wings hőse és Lukács Pál játszik a főszerepeket. Vajda Ernő írta az „Emberfaló város”-t. Az „Emberfaló város” premiereje szombaton lesz. Pünkösdi két ünnepén is az „Emberfaló város”-t fogják vetíteni a Magyar Színházban. Helyárak valamennyi előadásban 20 és 10 lej. Előadások kezdete naponta 3, 5, 7 és este 9 órakor.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön: 3, 5, 7 és 9 órakor: I. Othello. Titta Ruffo éneke. II. Zárt ajtók mögött. Négy fal.
Pénteken: 3, 5, 7 és 9 órakor: I. Othello. Titta Ruffo. II. Zárt ajtók mögött.
Szombaton: 3, 5, 7 és 9 órakor: Az emberfaló város. Cocktail. — Főszereplők: Nancy Caroll, Lukács Pál, Richard Arlen.
Vasárnap: délelőtt 11 órakor: A vadon királya. Matiné 15 és 10 lejes hely-árakkal. Ferd Tompson.
Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor: Az emberfaló város. Nancy Caroll, Lukács Pál, Richard Arlen.

BARHÓ MEGJELENT KÖNYVEI MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

Aviz — Értosítés

A „Grănicerul” vállalat autobusz járatai a következő időkben közlekednek:
1930 május hó 26-tól
Cluj—Bala-Mare—Sighet

Indul				Cursa				Érkezik			
I.	II.	III.	IV.					I.	II.	III.	IV.
630	14	—	—	Cluj	—	—	—	1130	—	—	1730
830	1530	—	—	Gherla	—	—	—	930	—	—	1530
9	16	—	—	Dej	—	—	—	9	—	—	15
10	17	—	—	Ileanda-Mare	—	—	—	8	—	—	14
11	18	—	—	Somcuta-Mare	—	—	—	7	—	—	13
12	19	14	5	Bala-Mare	—	—	—	6	18	10	12
—	—	15	6	Seini	—	—	—	—	17	9	—
—	—	16	7	Negrestii	—	—	—	—	16	8	—
—	—	17	8	Cămpulung	—	—	—	—	15	7	—
—	—	18	9	Sighet	—	—	—	—	14	6	—

Érkezik				Indul							
Cluj—Dej—Blăstița											
Indul				Cursa				Érkezik			
I.	III.	II.	IV.					I.	III.	II.	IV.
6	11	16	—	Cluj	—	—	—	10	15	18	—
730	1230	1730	—	Gherla	—	—	—	830	1330	1630	—
8	13	18	—	Dej	—	—	—	8	13	16	—
9	—	19	—	Beclean	—	—	—	7	—	15	—
10	—	20	—	Blăstița	—	—	—	6	—	14	—

Indulás a főpostától! Jegyek előre válthatók a Hotel Astoria, New-York, Centr. al, Tranșylvania Bistrița a Hotel Hoffmann, Szigeten a Hotel Korona portáseinél. Kirándulásra alkalmi autobuszok, valamint auto-taxik bármikor megrendelhetők irodánkban Kolozsvár, Piața Stefan Cel Mare 4. — Telefon 3-44.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai
Csütörtök, június 5.

Bukarest. 16: Zenekar. 17.15: Beszélgetés. 20: Opera. Közben hírek.
Budapest. 9.15: Házikvartett hangy. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó. 12.05: Giganzene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés. időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Rádió Szébed Egyetem. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadása. 6: Balett-délután. Delibes: Sylvia c. balettje. 7: Angol nyelvoktatás. 7.35: A Társaság előadása. 8.15: Lőverseny-eredmények. 8.30: Hangverseny. Sándor Erzsé és Szende Ferenc operaház tagok közreműködésével. Verdi: Traviata. Wagner: Walkür. Mozart: Cosfan tutte. Wagner: Mesterdalnokok. 9.15: Fejes zenekar. 10.25: Pontos időjelzés. időjárásjelentés, hírek, majd gramofonhangverseny. Massenet, Musszorgszkij, Verdi, Wagner, Rachmaninoff, Bellini, Donizetti, Kreisler, Schumann, Musszorgszkij, Rimszkij—Korsakov, Puccini, Leoncavallo, Ronald művei majd tánclemezek.
Bécs. 20: Koschat-est. Kiurina Bertakamaraénekőnközreműködésével.
Berlin. 21.10: Katonazene.
Breslau. 20.30: Népszerű hangy. 21.00: Osztrák dalest.
Frankfurt. 19.30: Operett-est. 22: Zongorahangverseny.
Köln. 21: Wagner: Istenek alkonya operájának III. felvonása.
Brünn. 19.05: Mozart: D-moll zongora-ábánd.
Kassa. 20: Gramofon.
Pozsony. 21: Táncezen.
Belgrád. Ljubljana 19.30: Opera.
Milano. 20.30: Opera.
Torino. 20.30: Vegyes hangy.
Róma. 19: Zenekari hangy. Grieg, Mendelssohn, Humperdinck, Chopin műveiből.
Varsó. Kattovitz. Poznan: 20.35: Szólisták hangy. Paderewski és Chopin művei.
Toulouse. 19.40: Csellójáték. 20: Vigor-operaszínek. katonazene. 21: Filharmonikus hangy.

Péntek, június 6.

Budapest. A Fejes szalonzenekar hangversenye. Paul Lincke: Grigri — nyitány. Waldteufel: Tavasz visszatérése. Poppy: Balett-zsvit. Leuschner: Jégvirágok — orosz ábránd. Lehar: Éva — operettgyűjtemény. Egyesült erővel. — egyveleg. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Gastaldon: Musica Proibita. Tarnay Alajos: Oh, mér oly későn. Radnai: Varrólány dala. Hubay: Román. Molnár Antal — ifj. Wlascics: A te utadra. Damokos László-Radványi Gy.: Miért. Verdi: Traviata — Germont ária. Három régi magyar népdal. Fráter Lóránt-dalok. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Thury Mária beszél. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Erdődy Mihály novellái: Gyerek. A pókháló. 5.30: Magyar népdalok és csárdások. Zongorán előadja Kárpáth Zoltán dr. Császár Elemé dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Képek a magyar irodalom multjából”. 6.30: Sacy von Blondel előadása: „A hangy filmfelvétel”. 7: Gramofonhangverseny.

Apróhirdetéseim

Tulajdonított raktárkészletet üzemi ártól 20% alatti árral kiárulja
Hecht Kalapüzem
Cluj, Cal a Regele Ferdinand 30. sz., a nagy vashid mellett,
ALKALMI VÉTEL
Olcson eladó jól berendezett részöntő és megmunkáló berendezés, bevezetett árammel. Értekezhetni a hirdetőben.
SCHWARTZ JÓZSEF NAGYON ORTH. KÖNYVVEZETÁRIUS VEGETARIUS TERMEZÉSI és tejcsomó Reg. Ferdinand (Wassely-utca) 10. sz. alatt megnyit. Úgyanott naponta friss tejsajt és bivalytej, ugyanígy naponta frissen készített tejszín, tejföl, vaj és túró kapható. Csécszemőknél és tejszemőknél állandóan frissen készített tejszín, tejföl, vaj és túró kapható házhoz szállítva is.
KÉT SZOBA konyhával komfortos lakás azonnal kiadó. Értekezni d. e. 11-1 óráig közt str. Memorandum utca 10. I. emelet. Udvaron dr. Weisz Péter lőpnél.